Issued on 4-10-61

Volume. XI

No. 5

9th December, 1960
(Friday)

18th Agrahayana 1882 S.E.

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Part II — Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Message from the Council:	... 309
The Andhra Pradesh (Transferred Territories) Extension of Laws Bill, 1960	
Papers laid on the Table of the House:	... 309-310
Reports of Sub-Committees of the Regional Committee	
Calling attention to matters of urgent Public Importance:	... 310-311
re: Retrenchment of Vaccinators in the Animal Husbandry Dept.	
Papers laid on the Table:	... 311-312
Audit, Surcharge and Disallowance of Items Rules, 1960	
Notification under Section 41 (i) of the Madras District Municipalities Act, 1920	
Notification under Section 11 (1) of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931	
Notifications under Sections 11 (i) and 19 (i) of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931 and the Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Act, 1952	
Presentation of the Report of the Committee on Privileges.	... 312
Presentation of the Seventh Report of the Committee on Public Accounts.	313
Business of the House.	... 313
Government Bills:	
The Andhra Pradesh Appropriation (No. 4) Bill, 1960. (Passed)	... 313-315
The Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1960. (Passed)	... 315-316
The Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960. (Passed)	... 317-[illegible]
The Hyderabad Housing Board (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1960. (Referred to the Regional Committee)	[illegible]
The Andhra Pradesh District [illegible] (Extension of Term of Office [illegible]) Bill, 1960. (Referred to the Regional Committee)	[illegible]
[illegible]	[illegible]

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

Part II–Proceedings other than Questions and Answers]

OFFICIAL REPORT

Eleventh day of the Eleventh Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

---

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 9th December, 1960

The House met at Nine of the Clock

[Mr. Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(SEE PART I)

MESSAGE FROM THE COUNCIL

Mr. Speaker . I have to announce to the House that I have received the following message from the Chairman, Legislative Council:

The Andhra Pradesh (Transferred Territories) Extension of Laws Bill, 1960

"In accordance with rule 174 of the Andhra Pradesh Legislative Council Rules, I return herewith a copy of the Andhra Pradesh (Transferred Territories) Extension of Laws Bill, 1960 (L. A. Bill No. 24 of 1960) which was passed by the Legislative Assembly at its sitting held on the 5th December, 1960, and transmitted to the Legislative Council for its recommendation, duly signed by me and state that this House has no recommendations to make to the Legislative Assembly in regard to the said Bill".

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Reports of Sub-Committees of the Regional Committee

Mr. Speaker : I am to announce to the House that the following reports of the Sub-Committees of the Regional Committee as adopted by the Regional Com-

mittee from December. 1959, to todate have already been distributed to the Members except the report of the Sub-Committee on Local Administration and Public Health on Elections to Municipalities and copies of the said report have been placed in the Library for the information of all the Members of the Assembly.

Reports of the Sub-Committee :

1. Two reports on Development.
2. One report on Education.
3. One report on Local Administration and Public Health.
4. One report on Admissions to Educational Institutions.

తెలంగాణా ప్రాంతీయ సంఘముయొక్క ఉపసంఘము వారి నివేదికలు, తెలంగాణా కమిటీవారిచేత అంగీకరింప బడినటువంటివి, డిసెంబరులో ఇదివరకే గౌరవసభ్యులకు పంచిపెట్టబడినవి స్థానిక స్వపరిపాలనా, ప్రజారోగ్యం, మునిసిపల్ ఎలెక్షన్స్, ఇవితప్ప తక్కినవన్నీ తమకు పంచిపెట్టబడినవి. వాటి ప్రతులు తమరు చూచుకోడానికి లైబ్రరీలో ఉంచబడినవి. అవి Development మీద రెండు రిపోర్టులు, విద్యమీద ఒక రిపోర్టు, స్థానిక స్వపరిపాలన, ఆరోగ్యం మీద ఒక రిపోర్టు, విద్యాసంస్థలలో చేర్చుకోవడం గురించి ఒక నివేదిక ఈ నాలుగు ఉన్నాయి ఈ నాలుగు నివేదికల ప్రతులు మన గ్రంథాలయంలో పెట్టబడినాయి. గనుక దయచేసి సభ్యులందరు వాటిని చూచుకోవచ్చును.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Retrenchment of vaccinators in the Animal Husbandry Department

మిస్టర్ స్పీకర్ · తరువాత యల్లమందారెడ్డిగారు Rule 74 క్రింద అడిగినటువంటి విషయము ఉన్నది. వారులేరు. దానికి జవాబు మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. 300 మంది Vaccinators ను Eradication Scheme లో నుంచి తీసివేయ బోతున్నారు అనేది విషయం.

*పశుపోషణ మత్స్యపరిశ్రమ శాఖల మంత్రి (శ్రీ ఎం. పళ్లంరాజు) : అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించిన file ఈ ఉదయమే చూడడము జరిగింది. కనుక కొంచెము ఇంచుమించుగా సమాధానము చెప్పుతాను, Opposition Leader

గారు, శ్రీ సుందరయ్యగారు, నేను ఈ విషయంలో discuss చేశాము ఇప్పుడు జనవరి 1 తారీఖునుంచి 184 మంది employment లో నుంచి వెళ్ళిపోతారు అయినప్పటికినీ, వారిలో 129 మందిని వెంటనే జనవరి 15 తేదీనుంచి మళ్ళీ absorb చేస్తున్నాము తరువాత 65 మందినీ కూడా ఫిబ్రవరి 1 వ తారీఖు నుంచి తీసుకొంటున్నాము. మిగిలినవారు 1961 ఏప్రెల్ 1 తారీకునుంచి గాని service నుంచి వెళ్ళిపోరు వారినికూడా absorb చేయడానికి వేరే పథకం వేసి చేయాలని నేను సుందరయ్యగారు discuss చేశాము. అందుచేత అది తృప్తికరంగా జరుగుతుందని, వారందరిని వీలైనంత త్వరలో absorb చేసు కొంటామని మనవిచేస్తూ వారికి సమాధానం చెప్పుతున్నాను

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Audit Surcharge and Disallowance of Items Rules, 1960

The Chief Minister (Sri D. Sanjivayya): Sir, I beg to lay on the Table a copy of G.O Ps. No. 1142, M A. dated 10-8-1960 containing the Rules governing the Audit, Surcharge and disallowance of Items Rules 1960 applicable to the Municipalities in the Telangana region under Section 308 (1) of the Hyderabad District Municipalities Act, 1956.

Notification under Section 41 (1) of the Madras District Municipalities Act, 1920

Sri D. Sanjivayya: I beg to lay on the Table under sub-section (1) of Section 41 of the Madras District Municipalities Act, 1920 (Madras Act V of 1920) a copy of the Notification appended to the G.O. Ms. No. 1495, M.A., dated 8-11-1960.

Notification under Section 11 (1) of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931

The Minister for Education (Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao): Sir, I beg to lay on the Table under sub-section (2) of Section 11 of the Madras Motor Vehicles Taxation Act 1931 (Madras Act III of 1931), a copy of the Notification issued under Section 11 (1) of the said Act published at page 1559 of Part-I of the Andhra Pradesh Gazette, dated the 2nd July, 1959.

Notifications under Sections 11 (1) and 19 (1) of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931 and the Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Act, 1952.

Sri S. B. P. Pattabhi Rama Rao : I beg to lay on the Table under sub-section (2) of Sections 11 and 19 of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931 (Madras Act III of 1931) and the Madras Motor Vehicles (Taxation of Passengers and Goods) Act 1952 (Madras Act XVI of 1952) respectively, copies of the Notifications issued under Sections 11 (1) and 19 (1) of the said Act respectively, published at page 3325 of Part-I of the Andhra Pradesh Gazette dated the 31st December 1939.

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

Presentation of the Report of the Committee on Privileges

**Sri Gopalrao Ekbote (High Court)* : Sir, I beg to present the Report of the Committee on Privileges on the question of privlege which was referred to the Committee on 15-7-1960 (the Rajagopalachari Case).

Mr. Speaker : Report presented.

(Pause)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆ report నాదగ్గర లేదు. దానిని రేపు తీసుకొందాము. సభవారికి దానిని చదివి వినిపిస్తాను. ఎందుకంటే- దానికి సభవారి ఆమోదము కావాలి గనుక. Sixth Report of the Committee of privileges, అందులో చివరకు ఏవిధంగా తేల్చారు. సరే, అది రేపు తీసుకొందాము.

శ్రీ రావి నారాయణరెడ్డి (భోన్‌గిరి) : దానిపైన discussion ఉంటుందా అండి ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : దానికి సవరణ పెడతాము అనేటటువంటిది ఉంటే తప్ప, discussion అవసరంలేదు. ఏకగ్రీవంగా ఒప్పుకొంటే discussion ఎందుకు ? ఇది సభ యెదుట ఉన్నది. దానిని అంగీకరించడమా, సవరణ చేయడమా, మళ్లీ కమిటీకి పంపించడమా ఏదైనా చేయవచ్చును. మీకు అధికారం ఉన్నది. రేపు చూస్తాము.

Presentation of the Seventh Report of the Committee on Public Accounts

Sri R. Narayana Reddy: I beg to present to the House a copy of the Seventh Report of the Committee on Public Accounts on Appropriation Accounts (1-4-1956 to 31-10-1956) and Audit Report of the Government of Hyderabad.

Mr. Speaker: The report is presented to the House.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం) అధ్యక్షా, రూలు 74 క్రింద నోటీసు యిచ్చాను

మిస్టర్ స్పీకర్ మంత్రిగారు తయారుగా ఉన్నారా ? కొన్ని అర్జెంటు ప్రశ్నలు పంపాము, జవాబు రాలేదు, తెలంగాణా సెక్యూరిటీస్ విషయమై అడిగారు మంత్రిగారు ఏమైనా చెబుతారా ?

**The Minister for Finance (Sri K. Brahmananda Reddy):* Replies to all questions have been sent to the Assembly Secretariat. When you are pleased to put down the questions I shall be glad to answer them to the best of my ability.

మిస్టర్ స్పీకర్ · రేపు వస్తాయి. అవసరమయితే అరగంట డిస్కషన్‌కు యిస్తాను, లేకపోతే లేదు ; తరువాత చూద్దాము

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Appropriation (No. 4) Bill, 1960

**Sri K. Brahmananda Reddy:* I move :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 4) Bill, 1960 be read a first time."

Mr. Speaker: Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker: The question is :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 4) Bill, 1960 be read a first time."

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy · I move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No 4) Bill, 1960, be read a second time."

Mr. Speaker · Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker: The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 4) Bill, 1960, be read a second time."

The motion was adopted.

Clause 2

Mr. Speaker: The question is.

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Billl.

Schedule

Mr. Speaker: The question is:

"That the Schedule do stand part of the Bill.

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Clause 1

Mr. Speaker: The question is:

"That Clause 1 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Preamble

Mr. Speaker: The question is:

"That the Preamble do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

The Preamble was added to the Bill.

Sri K. Brahmananda Reddy · I move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 4) Bill, 1960 be read a third time and passed".

Mr. Speaker. Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker The question is.

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 4) Bill, 1960 be read a third time and passed".

The motion was adopted.

The Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1960

Sri K. Brahmananda Reddy: I move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1960 be read a first time."

Mr. Speaker: Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker: The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1960 be read a first time."

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy: I move:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1960 be read a second time."

Mr. Speaker: Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker: The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1960 be read a second time."

The motion was adopted.

Clause 2

Mr. Speaker · The question is :

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Schedule

Mr. Speaker : The question is :

"That the Schedule do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Clause 1

Mr. Speaker : The question is :

"That Clause 1 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Preamble

Mr. Speaker : The question is :

"That the Preamble do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Preamble was added to the Bill.

Sri K. Brahmananda Reddy : I move :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5) Bill, 1960 be read a third time and passed.

Mr. Speaker : Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker : The question is :

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 5 Bill, 1960 be read a third time and passed."

The motion was adopted.

The Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960

Sri K. Brahmananda Reddy (Deputizing for the Deputy Chief Minister) : I move :

"That the Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960, be read a first time.

Mr. Speaker . Motion moved.

శ్రీ పి రాజగోపాల్‌నాయుడు (తవనంపల్లి) అధ్యక్షా, Evacuee properties కు సంబంధించిన వివరాలు చెప్పాలని కోరుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ Statement of Objects and Reasons లో ఉన్నది కదా ?

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి (కనిగిరి) మన రాష్ట్రంలో ఉన్న evacuee properties, వాటికి సంబంధించి గవర్నమెంటు ఎదుర్కోవలసివచ్చిన complicated issues, ఆవివరాలు చెప్పమని నాయుడుగారు అడుగుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ Evacuees' properties కు సంబంధించిన వివరాలు ఉంటే జనరల్‌గా మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి . Evacuees' Interest (Seperation) Act, 1951, పార్లమెంటు పాస్ చేసింది అయితే యీ properties లో mixed interests ఉన్నవి

The property may belong to an evacuee or a non-evacuee.

అప్లికేషన్సు పెట్టుకొనుటకు యిదివరకు టైములేదు. ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు వందల కొలది అప్లికేషన్సు వస్తున్నాయి ఈ ఆక్టు పాస్ అయిన తరువాత ఒక సంవత్సరం లోపల వారు పెట్టుకున్న అప్లికేషన్సు విచారణ చేసి ఫైసల్ చేస్తారు.

The Bill is intended to fix a time-limit for all claimants who have got mixed interests in evacuee property to prove that claim.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు: మనరాష్ట్రంలో evacuees' properties కు సంబంధించిన వివరములు యివ్వమని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఆ వివరాలు చెప్పడం కష్టం.

మిస్టర్ స్పీకర్ ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బిల్లు ఇప్పుడు మనం పాస్ చేస్తున్నాం మన రాష్ట్రములో చేసినటువంటి ఆక్టుగా దీనిని భావించుటకు చేస్తున్నాము

Sri K. Brahmananda Reddy : The Government of India considered that some of the claims with regard to non-evacuees' interest may relate to matters in the State List and with a view to make the amendment effective they desired the State Governments to undertake legislation in September 1960.

వ్యవసాయ భూములు ఉంటాయి, భవనాలు ఉంటాయి

మిస్టర్ స్పీకర్ : అక్కడ వీలులేనివి కొన్ని, మన యిలాకాను ఉన్నవి కొన్ని రెండు విధాల ఉన్నవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) : సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్రింద కొంత, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం క్రింద కొంత రెండు రకాల property mix up అయి ఉన్నదని, separate చేయాలని అంటున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు యిదివరకే ఆక్టు చేశారు వారి ఆక్టులో మన స్టేట్‌లో ఉన్న ప్రాపర్టీ మనకు వప్పజెప్పడంతో మనం ప్రత్యేకంగా చేయవలసిన అవసరం ఏమి ఉన్నది. Agricultural property గురించి మనం ఏమి చేయాలో యిదివరకే చట్టాలు ఉన్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Evacuee property కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల క్రింద సమ్మిళితంగా ఉంటున్నవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మనం శాసనం చేసే అధికారం ఉన్నటువంటి సబ్‌జక్ట్స్‌పైనకూడ సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు లెక్కలు వ్రాస్తున్నారు

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆ మాట ఎవరు అన్నారు ? వారు ఒక యాక్టు చేసిన తరువాత—లా ప్రకారం ఆ యాక్టు ఎంతవరకు వర్తిస్తుందో, అంతవరకే వర్తించేటట్లు చూస్తారుగాని—వారు మన ఆస్తులపైకూడ లెక్కలు వ్రాస్తున్నారు అని అనటానికి వీల్లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మన శాసనసభ చట్టంచేసే అధికారం కలిగినటువంటి ఆస్తులపై, వారికి సంబంధంలేదు. "ఆ ఆస్తులపై మాకు హక్కు లేదు గనుక, మీరు శాసనం చేసుకోండి" అని అంటున్నారు. ఇదివరకు దానికి

సంబంధించి మనకు శాసనం ఉన్నప్పుడు మళ్ళీ శాసనం చేయవలసిన అవసరము ఏమి ఉన్నది ?—అన్నది నా పాయింట్

మిస్టర్ స్పీకర్ వెనుక హిందూ లా కొంత మార్పుచేశారు స్త్రీలకు వారసత్వంలో కొన్ని హక్కులు ఇచ్చారు ముందు ఆ చట్టాన్ని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పాస్ చేసింది. తరువాత దానిని ప్రతి స్టేటు చేయవలసివచ్చింది ఎందుకంటే—వారసత్వపు హక్కులు స్టేట్స్ సబ్జక్ట్ అయిన వ్యవసాయ భూములకుకూడ చెందుతాయా, లేదా, అన్న సమస్య ఏర్పడింది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు వ్యవసాయ భూములకు వారసత్వపు హక్కులు అమలు చేయడానికి వీల్లేకపోయింది తక్కిన ఇతర ఆస్తులపై—షేర్స్, బిల్డింగ్స్, వగైరా—వారసత్వపు హక్కు అమలు చేయగలిగారు వారు ఆ యాక్టు 1933 లో పాస్ చేశారు మేము శాసనసభలో ఉన్నప్పుడు 1937 వ సంవత్సరములో దానిని మళ్ళీ పాస్ చేశాము. స్టేట్స్‌కు సంబంధించిన విషయాలలో వారి చట్టము వర్తించదు గనుక, ప్రతి స్టేటును దానిని పాస్ చేసుకోమంటు న్నారు అందుచేత మనముకూడ చేసుకొంటున్నాము. షెడ్యూల్ 7 లోని లిస్టు రెండు క్రింద ఉన్నటువంటి వాటికి మనం చట్టం చేయకపోతే అవి అట్లాగే పడిఉంటాయి. అందుచేత ఆ చట్టాన్ని మనంకూడ పాస్ చేయవలసి ఉన్నది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య · స్టేట్ లెజిస్లేచర్స్ వాటికి సంబంధించిన కొన్ని శాసనాలు చేసుకొన్నారు. వారికి అధికారము ఉన్న అస్థులపై రక్షణ కంట్రోలు కల్పించుటకై కొన్ని శాసనాలు చేసుకున్నారు ఇప్పుడు ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీ రెండురకాలుగా ఉంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌కు సంబంధించినవి కొన్ని, స్టేట్ గవర్నమెంట్స్‌కు సంబంధించినవి కొన్ని ఉన్నవి ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీగా ఉన్నటువంటి ఎగ్రికల్చర్ లాండ్స్ స్టేట్స్‌కు సంబంధించినటువంటివి. 7వ షెడ్యూల్ యొక్క లిస్టు రెండులో ఉన్నవి—ప్రత్యేకంగా రాష్ట్రాలకు సంబంధించినటువంటివి. ఇప్పుడు వచ్చిన సమస్యలపైన మనము ఇదివరకే శాసనాలు చేసిలేమా ? లేకపోతే ఇది ఒకటి చేసినంతమాత్రమున సరిపోతుందా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : అసలు యాక్టు 1951 లో సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చేసింది. అది ఇంతవరకు అమలులో ఉన్నట్లే అర్థము అవుతున్నది. 1960 లో దానికి కొన్ని సవరణలుచేశారు. 1951 లో చేసిన చట్టం అన్ని రాష్ట్రాలయొక్క ఒప్పుదలతోనే పాస్ అయివుంటుంది. ఇప్పుడు మనం ఆ చట్టంలోని సెక్షన్స్ లోకి పోవటంలేదు. ఇప్పుడు ఆ చట్టం మనముందులేదు. ఇప్పుడు మనముందు ఉన్నది 1960 వ సంవత్సరంలో కేంద్రప్రభుత్వము దానికిచేసిన సవరణ చట్టము.

ఆ సవరణ చట్టమును మన రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ఆస్తులకు సంబంధించి నంతవరకు ఒప్పుకొని మనము పాస్ చేయవలసి ఉన్నది. ఇందులో కాంప్లికేషన్స్ ఏమీలేవు మనము చేయకపోతే ఆ ఎవాక్యూస్ నష్టపడుతారు. లిస్ట్ రెండుకు సంబంధించిన విషయాలలో మనముకూడా ఆ సవరణలు ఒప్పుకోంటేతప్ప, లేకపోతే చిక్కు వస్తుంది అందుచేత మనం వెంటనే దీనిని చేస్తున్నాము. ఆ చట్టంలో (సవరణచట్టంలో) ఉన్నవాటి నన్నింటిని మనం ఒప్పుకొంటున్నాము అది మనం చేసినట్లే అంగీకరిస్తున్నాము సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌వారు సవరణచట్టం పాస్ చేయగానే మన స్టేటుగవర్నమెంటువారు ఆర్డినెన్సు చేశారు. అది పాస్ కాగానే అక్కడకూడ అమలులో లేకపోతే కోర్టులలో కొన్ని చిక్కులు రావటానికి అవకాశాలు ఉన్నవి అందుచేత ఆర్డినెన్సు చేశారు ఇప్పుడు ఆ ఆర్డినెన్సుబదులు బిల్లు గవర్నమెంటువారు ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టారు ఇందులో ఏమీ చిక్కులేదు. దాని తబ్సీళ్ళకు మనం పోనక్కరలేదని నా ఉద్దేశము

*శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు (ఇల్లందు - జనరల్) ఈ ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీస్‌కు చెందిన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యాక్టులోని స్టేట్‌లిస్టుకు సంబంధించినంతవరకు మన రాష్ట్రంలోకూడ అనువర్తింపజేసుకోవలసిందిగా సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు మన ప్రభుత్వాన్ని 15, అక్టోబరు 1960 న కోరారు, అందుచేత యీ బిల్లు తీసుకురాబడింది అని చెబుతున్నారు. తెలంగాణాప్రాంతంలో ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీస్‌కు సంబంధించిన భూములు చాలా పెద్దఎత్తున ఉన్నవి. పాకిస్తాన్‌కు వెళ్ళిపోయినవారి భూములు చాలా పెద్దఎత్తున ఉన్నవి. మొదట్లో ఇక్కడ షిక్మిదారీ యాక్టు అనేది ఒకటి ఉండేది ఆ తర్వాత టెనన్సీ యాక్టు వచ్చింది. ఎవాక్యూస్ పాకిస్తాన్‌కు పారిపోకముందే, వారి భూములను సాగు చేసుకొంటున్నవారంతా టెనన్సీ యాక్టుక్రింద హక్కులు సంపాదించుకొని రక్షిత కౌలుదార్లుగ డిక్లేర్ కావటం జరిగింది. వాళ్ళకు ఆ చట్టంప్రకారం ఆ భూమిపై అధికారాలు, హక్కులు లభించి, ఆ భూములు అనుభవిస్తున్నారు. అక్కడలోకల్‌గా సెంట్రల్‌గవర్నమెంట్ రిప్రజెంటిటివ్ (వారిని రిప్రజెంటిటివ్ కమీషనర్స్ అనో, డిప్యూటీ కమీషనర్స్ అనో అంటారు) అనేవారు ఉన్నారు. వారికి ఎవాక్యూస్‌తోనూ, ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీతోను సంబంధం ఉన్నది. ఎవాక్యూ ప్రాపర్టీస్‌కు యీ టెనన్సీయాక్టు వర్తించదు కాబట్టి మీరందరూ భూములనుండి వెళ్ళిపోవలెనని చెప్పి, ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్‌గా డిక్లేర్ అయి, సర్టిఫికేట్స్ లభించి, భూములు అనుభవిస్తున్న వారికి నోటీసులు ఇవ్వటం, వారిని భూములనుండి వెళ్ళగొట్టటానికి ప్రయత్నం చేయటం జరుగుతున్నది.

వాళ్ళ భూములను వేలంవేసి, కొత్తగా కౌలుదార్లను క్రియేట్ చేయటం జరుగుతున్నది. ఆ సందర్భంలో కేంద్రప్రభుత్వంనుండి ఒక సర్క్యులర్ వచ్చింది హైదరాబాద్ వరకు, బొంబాయివరకు వెళ్ళగలిగి, పైరవి చేసుకోగలిగిన సమర్థులైన రైతాంగం మాత్రమే ఆ సర్క్యులర్ ఆధారం చేసుకొని, ఆ కౌలు రేటుమీద కంటిన్యూ అవటానికి అవకాశం ఏర్పడింది వాళ్ళకు ఆ కౌలు రేటు మీద కంటిన్యూకావటానికి అవకాశంఇవ్వటమూ, తిరిగి మరుసటిసంవత్సరమే వారికి నోటీసులు ఇచ్చి బెదరించటం జరుగుతున్నది ఎవాక్యూస్‌గా పాకిస్తాన్‌కు గాని, ఇతర దేశాలకుగాని వారు పారిపోకముందే, వారిదగ్గర భూమి కౌలుకు పుచ్చుకొని, టెనన్సీయాక్టు ప్రకారం రక్షితకౌలుదార్లుగా ప్రకటింపబడిన రక్షిత కౌలుదార్ల పరిస్థితి—యీనాడు యీ యాక్టును మనం పాస్‌చేసిన తక్షణం ఏమి అవుతుంది అన్నది ప్రభుత్వంవారు వివరించవలసి ఉన్నది. టెనన్సీ చట్టం ద్వారా వారికి లభించిన హక్కులు, యీ చట్టంద్వారా ఎగిరిపోయే ప్రమాదం ఉన్నట్లయితే, యీ బిల్లుపై చర్చను పరిశీలనను వాయిదా వేయించవలసిందిగా మిమ్ములను కోరుతున్నాను. టెనన్సీ చట్టంద్వారా ఆ కౌలుదార్లకు ఏర్పడిన అధికారాలకు, హక్కులకు యీ చట్టం ఏమాత్రం ప్రమాదం కలిగించదు అని మంత్రిగారు స్పష్టంగా హామీ ఇచ్చినట్లయితేనే, దీనిపై పరిశీలనను కంటిన్యూ చేయటము, లేకపోతే దీనిపై చర్చను వాయిదా వేయించడము చేయవలెను అని తమరిని ప్రార్థిస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ · మొదట ఒక చట్టం ఉన్నది. దాని క్రింద ఏమి హక్కులు కల్పింపబడినవో దీంట్లో ప్రత్యేకంగా చెప్పలేదు అనుకోండి. మొదట యాక్టు 1951 లో చేశారు. ఆ యాక్టు అందరికీ వర్తించబడింది తర్వాత- ఏవో కొన్ని ఇబ్బందులు ఉండటంవల్ల 1960 వ సంవత్సరంలో కొన్ని సవరణలు చేసి, సవరణ చట్టాన్ని పాస్‌చేశారు. అది ఇప్పుడు మనం ఒప్పుకోవలసిఉన్నది. అసలు చట్టములో- 1951 వ సంవత్సరంలో చేసిన చట్టంలో— ఏమి హక్కులు కల్పించబడ్డాయో, ఇప్పుడు యీ సవరణ చట్టంలో చూస్తే తెలియదు. ఇప్పుడు మన ఎదురుగుండా ఉన్నది 1960 లో చేసిన సవరణ చట్టము. దానిని మాత్రమే మనము అంగీకరించవలసిఉన్నది అందుచేత దానిని ఇప్పుడు వాయిదా వేయటానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు అసలు వాయిదా వేసే ప్రశ్నలేదు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు చేసిన యాక్టును మనం మన రాష్ట్రానికి వర్తింపజేసుకోవాలి అన్నది ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి విషయము. వారు చేసిన అమెండ్‌మెంట్స్ మాత్రమే మనము ఒప్పుకొంటున్నాము తప్ప

అసలు చట్టంలో ఏమి ఉన్నవి, ఏమి లేవు అన్న ప్రశ్న మనకు ప్రస్తుతము అవసరము లేదు

శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి అధ్యక్షా, Second Schedule క్రింద list (2) మన రాష్ట్రానికి అధికారం ఉండే విషయం. మన రాష్ట్రం చట్టం చేస్తే నే తప్ప యిది అమలులోకి రాదు. తమరు చెప్పినట్లుగా గత 10, 12 సంవత్సరాలనుంచి అమలులో ఉన్నదిగదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి తమరు చెప్పిన position సరైనది దానిలో ఎవరికీ కూడ అభిప్రాయభేదం ఉన్నట్లులేదు. అయితే Protected tenants తొలగింపబడుతారా అనే point raise చేశారు ఇది Government of India తో Correspondence జరిపినాము. They have agreed that pending examination of further question, the protected tenants who are there will not be displaced

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఏ ఆస్థి అయినా సరే evacuee property గాని private property గాని అదంతా ఇక్కడ ప్రత్యేకమైన చట్టంక్రిందకు వచ్చి నప్పుడు evacuee భూములకుకూడ మనం కౌలుయివ్వాలనేటటువంటి నింబధన మనం చేసుకోవాలి. కాని Government of India Act క్రిందికి రాదు. అందువల్ల అది ఉన్నదా, లేదా ఎంతవరకు ఉన్నాయి అవన్నీ మనం చూచు కోవాలి, వేరే ఈ బిల్లుకు సంబంధించి రాదు.

శ్రీ బసవమానయ్య : కేంద్రప్రభుత్వం చేసినటువంటి Evacuee property Act ను Bombay Regional Settlement Commissioner ద్వారా యిక్కడ వర్తింపచేస్తున్నారు. భూములకే గాక యిండ్లు మొదలైన వాటికి కూడ వర్తింపచేస్తున్నారు 1958 లో auction చేసినవే మళ్ళీ 1959 లో చేశారు. యిప్పుడుకూడ auction చేయడం జరుగుతున్నది. Tenancy విషయములో 15 సంవత్సరాలనుంచి చేస్తున్న రైతులు బొంబాయివరకు పోయి ప్రయత్నం చేసినవాళ్ళకు మళ్ళీ అట్లనే సాగుచేయాలని orders వచ్చినాయని, కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదించినామని వాళ్ళు అట్లనే ఉంటారని మంత్రిగారు చెప్పారు. జోగిపేటలో 10, 15 దుకాణాలు ఉన్నాయి. 1958 లో auction చేసినారు. Earnest money 10% తహసీల్ లో యిచ్చినారు. ఇచ్చిన తరువాత మళ్ళీ దానిని 1959 లో కూడ auction చేయడానికి చూస్తే అప్పుడు tenants వెళ్ళి తీసుకున్నారు. మళ్ళీ యిప్పుడు 1960 లో notice పెడితే వాళ్ళంతా వచ్చి మేము తీసుకుని యిన్నేళ్ళయింది. మమ్మల్ని కష్టపెడుతున్నారు అంటే

మేము బొంబాయి వెళ్ళి Regional Settlement Commissioner గారికి ఈ case put up చేసి విషయాలు చెపితే cancel చేయడానికి order యిచ్చి నారు కలెక్టర్లను అడిగితే ఈ విషయాలన్నీ Bombay Settlement Commissioner కు సంబంధము, అక్కడ నుంచి రావాలని అంటారు State Government కు తెలుపుకుంటే మాకేమి సంబంధం లేదు, అని అంటారు కేంద్రం చేసిన Act ను ఊరికే ఒప్పుకోవడమేగాని అందులో ఉన్న ఇబ్బందులను విచారించడం లేదు. వాళ్ళు పాకిస్తాన్ వెళ్ళిపోయిన తరువాత వాటిని కొని, ఆడబ్బు తహసీల్‌లో కట్టిన తరువాత యిప్పుడు compulsory allotment అని Collector R. S కి order యిస్తే అతను possession యిచ్చినామని కాగితాలమీద వ్రాసినారు. వాళ్ళు వీరికి నోటీసులు ఇచ్చినారు మాకు కిరాయి యివ్వాలని, లేకపోతే కోర్టులో దావా వేస్తామని.

మిస్టర్ స్పీకర్ చాలు కూర్చోండి బసవమానయ్యగారు చెప్పినదంతా ఈ Act కు, ఈ బిల్లుకు సంబంధంలేదు. Act లో ఏవో ఉన్నాయి. Sales Tax ఎక్కడ యిచ్చారు. మమ్మల్ని బాధపెట్టారు అంటే అదంతా procedural matter. రైతాంగాన్ని గురించి ఏమి చెప్పారు ?

శ్రీ జి ఎల్లమందారెడ్డి . అధ్యక్షా, తమరు శెలవిచ్చినట్లుగా Act దీనికి సంబంధంలేని మాట వాస్తవమే. ఇది కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క ఆధ్వర్యాన అమలుజరుగుతూ ఉండడం మూలంగా దానికి సక్రమమైన Sections ఏర్పాటు చేయకపోవడం మూలంగా ఈనాడు తెలంగాణాలో అనేకమంది protected tenants evict కాబడ్డారు. చాలమంది రైతులు evict కాబడ్డారు అని నరసింహంగారు చెప్పారు. యింకా చాలమందిచెప్పారు. ఇది కేవలం central subject మనం ఆమోదించడమేగదా, ఈ సందర్భంలో అవన్నీ ఎట్లా వస్తాయని తమరు అంటున్నారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ . Evacuee భూములకు రైతాంగానికి యిచ్చేటటువంటి tenancy rights ఆ Evacuee Act లో ఉన్నాయా, వేరే మనం యిక్కడ చేసినటువంటి రైతాంగ చట్టంలో ఉన్నవా ?

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి · మన రైతాంగ చట్టంలో ఉన్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ . ఉంటే మన రైతాంగం విషయం మనం చూసుకుంటాం, గాని వారికేమి సంబంధం. Evacuee భూములకు, దేవాలయ భూములకు చట్టం తీసుకువచ్చాం. ధర్మకర్తలు రైతులను వెళ్ళగొడుతున్నారు అంటే

అది వేరు. దేవాలయ భూములు ఎట్లాగో, Evacuee భూములు ఎట్లాగో school భూమి అట్లాగే School చట్టం రాగానే ఆ school క్రింద ఉన్న భూములన్నిటికీ జిరాయితీ హక్కు అని అనడం irrelevant

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి School point కాదు యిది.

మిస్టర్ స్పీకర్ ఆస్తి ఏదైన ఒకటే. వ్యవసాయపు ఆస్తి కావచ్చు. స్కూలుకు చెందవచ్చు, evacuee కి చెందవచ్చు, దేవాలయానికి చెందవచ్చు. దేనికి చెందినా యావత్తు రైతాంగానికి ఏమి హక్కులు ఉండాలి అనేటటు వంటివి మనం చేసే Tenancy Act లో ఉంటాయి. వారి evacuee Act లో ఉండవు అదంతా అమ్ముకోవడం ఎన్నిసార్లు వేలం వేయాలి, ఏమి చేయాలి పాకిస్తాన్‌వాడు ఎక్కడ ఉన్నాడు, వానిని పట్టుకురావడం ఎట్లా, compensation ఎవరికి యివ్వాలి, అంతకు తప్ప అందులో ఈ tenancy కి సంబంధం ఏమీ ఉండదు. Tenancy మనం చేసుకొన్నది ఆ బిల్లు వచ్చినప్పుడు చెప్పాలి గాని యిందులో ఏమి చెపుతారు ?

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి ఆ బిల్లులో ఎలా వస్తుంది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ ఆ బిల్లులో రాకపోతే యిందులో ఎందుకు వస్తుంది ? Evacuee ఆస్థులకు protected tenancy అనేది ఏ Act క్రింద వచ్చినదో తెలుసునా ?

శ్రీ కె ఎల్. నరసింహారావు (ఇల్లందు-జనరల్) · తెలుసును. Evacuee properties అనేవి కాకుండా owners ఎవరైతే ఉన్నారో వాళ్ళు protected tenants గా declare అయినారు Hyderabad Act ననుసరించి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Evacuee ఆస్థులకు కూడ వేరే చట్టం వచ్చినదా ? Hyderabad Tenancy Act క్రింద వచ్చినదా ?

ఉపముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి) : Hyderabad Tenancy Act క్రింద వచ్చినది.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు Evacuee Act లో "ఏ చట్టంలో ఏమి ఉన్నప్పటికి, ఏమి చేసినప్పటికీ evacuee property కి ఏ చట్టము వర్తించదు" అనేరీతిగా ఒక Section ఉన్నది. నా అనుభవంలో నా constituency లో నేను బొంబాయి దాకా తీసుకుపోయి fight చేసిన cases ఉన్నాయి. Protected tenants ను evict చేస్తున్నారు. భూములను మళ్ళీ హెఱ్జాజ్ పెడు

తున్నారు personal experience తో నేను చెపుతున్నాను Protected tenants ను బేదఖల్ చేయరు, దానికి సంబంధించి బిల్లు ఉన్నదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కాని అనుభవ పూర్వకంగా చెపుతున్నాను Protected tenants ను evict చేస్తున్నారు. హాజ్రాజ్ పెడుతున్నారు. రెండు కేసులు బొంబాయి దాకా lead చేయవలసిన అవసరం వచ్చింది వేల రూపాయలు పెట్టి వ్యవహారం నడుపుకొని 10, 15 మంది రైతులు బొంబాయి దాకా పోతేనేగాని సమస్య పరిష్కారం కానిపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి ఇప్పటికీ హాజ్రాజ్ అయి ఇతరులు అనుభవిస్తూ ఉన్న ఘట్టాలుకూడ వున్నాయి ఎక్కడో ఉన్నదానిని మన State వాళ్ళు adopt చేసుకున్నారు Amendment కు మాత్రం మళ్ళీ adoption అనే సమస్య వచ్చినదిలేదు Evacuee property కి సంబంధించి constitutional lacuna ఉన్నది, అందుకని adopt చేసుకోండి అని వాళ్లు చెప్పారు. 51 Act ను యింతవరకు మన State adopt చేసుకోవడం అనేది జరగలేదు. Secretary గారు resolution చేశారు అని చెపుతున్నారు ఒక బిల్లుద్వారా దానిని మన State కు adopt చేసుకోవడం అనేది యింతవరకు జరగలేదు ఆ lacuna చూసుకున్న తరువాత Central వాళ్ళు హెచ్చరిక చేస్తే—యివ్వాళ వీళ్ళు adopt చేస్తున్నారు. అంతకు తప్పితే యింకొకటేమీకాదు. కాబట్టి ఈ విషయంలో కొంచెం శ్రద్ధగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి : అధ్యక్షా, సెంట్రల్ ఆక్టు చదివి వినిపిస్తాను.

"Except as otherwise expressly provided in this Act, the provisions of this Act and all the rules and orders made thereunder shall have effect not withstanding any thing inconsistent therewith contained in any other law for the time being in force or any instrument having affect by virtue of such law." అని అందులో ఉంది. అందువలన ప్రొటెక్టెడ్ టెనెన్సీగాని, లాండ్ రిఫార్మ్స ఆక్టుగాని, యివన్నీ ఓవర్ రైడ్ చేస్తున్న వ్యవహారం యిందులో వుంది. కనుక దీనిలో ప్రొవైడ్ చేయవలయుననే విషయాన్ని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను

*శ్రీ పి సుందరయ్య (గన్నవరం) : అధ్యక్షా, ఇది కంకరెంట్ సబ్జెక్టు కాబట్టి ఇదివరకు పాస్‌చేసుకున్న ఎవాక్యూస్ ఆక్టు అగ్రికల్చరల్ ప్రాపర్టీస్‌కు వర్తింపజేయాలంటే స్టేట్ గవర్నమెంటు ఆమోదిస్తేనే అది వర్తింపబడుతుంది. అయితే యింతవరకు దీనిని యితర శాసనసభలేవీ ఆమోదించలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ . ఆమోదించలేదా ?

శ్రీ పి సుందరయ్య ఆమోదించలేదు ఈ విషయాన్ని ఇంతకుముందు కేంద్రంకూడా గుర్తించలేదు ఈమధ్య గుర్తించి, రాష్ట్రాలలో శాసనసభలను ప్రోరోగ్ చేసి ఒక ఆర్డినెన్సు చేయాలని ఇన్స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చారు అయితే యిక్కడ సమస్య ఏమిటో ఇందాక మీరు సెలవిచ్చారు. ఈ ఎవాక్యూస్ ఆక్టులో గాకపోయినా మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వున్న—ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతములో—ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్సుకు హైదరాబాదు ఆక్టుక్రింద ప్రొటెక్షన్ వుందిగదా. ఇంతకుముందు ఎల్లమందారెడ్డిగారు చదివిన క్లాజునుబట్టి మన ఆక్టులలో ఏమి వున్నా సరే, అవన్నీ చెల్లకుండే విధముగ సెంట్రల్ ఆక్టువుంది కాబట్టి, దానిని మనము మన రాష్ట్రానికి వర్తింపజేయాలనుకుంటున్నాము కాబట్టి, హైదరాబాదు ఆక్టుక్రింద వున్న ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్ యొక్క రైట్స్ దీని వలన ఎఫెక్టు అవుతాయి. ఎందుకంటే సెంట్రల్ సబ్జక్టును మనం తీసుకున్నప్పుడు అది ఓవర్‌రైడ్ చేస్తుంది. కేంద్రప్రభుత్వం ఏ చట్టము చేసినప్పటికి యిక్కడ మన ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్ యొక్క హక్కులకేమీ భంగం కలుగకుండ మనం వేరేబిల్లు తయారుచేసుకొనకూడదా ? అని మీరు అంటారు అయితే అది ప్రెసిడెంటు సంతకమై ఆయన ఆమోదం పొందితేనేతప్ప మన ఉద్దేశానికి అనుగుణంగా అనులుకు సాధ్యంకాదు. దానికి వ్యతిరేకంగా మనమేదైనా సవరణ తీసుకురావాలన్నా కూడ మరల ప్రెసిడెంటు ఆమోదం పొందితే తప్ప మన ఆక్టు వాలిడ్ కాదు. అందువలన వున్న హక్కును తీసుకోకుండా, అవతల ప్రెసిడెంటు యిష్టపడితే యిచ్చినట్లు లేకపోతే లేని పరిస్థితిలో మన టెనెంట్ హక్కులన్నీ పోయే పరిస్థితిలో యీ బిల్లులో ఆ సబ్జెక్టును కూడ ఒక క్లాజు క్రింద చేరిస్తే బాగుంటుంది. ఇదివరకు మంత్రిగారు కూడ చెప్పిందేమంటే 'కేంద్రప్రభుత్వంతో మేము సంప్రదిస్తాం , ముందుమీరు దీనిని పాస్‌చేయండి. ప్రొటెక్టెడ్ టెనెంట్స్ యొక్క హక్కులు పోకుండ మేము కాపాడతాం' అని కాని, పరిస్థితిని యథాతథంగా చూస్తేమాత్రం దీనిని వున్నదున్నట్లుగా ఆమోదిస్తే హైదరాబాదు టెనెన్సీ ఆక్టుక్రింద వచ్చిన హక్కులకు భంగం కలిగే ప్రమాదమున్నది ఒకవేళ ప్రభుత్వం వేరే బిల్లు తీసుకువస్తానన్నట్లయితే—దానిని ఎప్పుడు ప్రకటిస్తారు ? ఎప్పుడు అది శాసనము ముందుకు వస్తుంది ? ఈ రెండు విషయాలను క్లారిఫై చేయాలి. 'తరువాత చూసుకుందాములే' అనడం న్యాయంకాదు. ఆ విధంగా అయినట్లయితే ఆ బిల్లు ఎప్పుడు తీసుకువస్తారు; లేకపోతే సెంట్రల్ ఆక్టు హైదరాబాదు టెనెన్సీ ఆక్టుకు మాత్రం వర్తించకుండా మినహాయింపు

చేయడానికి ఏవైనా ప్రొవిజన్స్ తీసుకురావడానికి వీలువున్నదా? ఈ విషయాల్ని చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి అధ్యక్షా, దానికి, యీ బిల్లుకు ఏమీ సంబంధం లేదు. నాన్ ఎవాక్యుయ్ ప్రాపర్టీ ఏదైతే ఎవాక్యూయ్ ప్రాపర్టీతో మిక్స్ అయివున్నదో వాళ్లు క్లెయిమ్స్ పెట్టుకొనడానికి టైమ్ లిమిట్ ఫిక్స్‌చేసే బిల్లు తప్ప యిది వేరే ఏమీ కాదు

Sri G. Yellamanda Reddy : This is an Amending Bill for the whole Bill, you must know.

Sri K. Brahmananda Reddy : I know. With regard to protected tenants also the matter has been brought to the notice of the Government.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మొదట 1951 లో, కేంద్రం చేసిన ఎవాక్యూయ్ ఆక్టు ప్రతి రాష్ట్రం చేయకుండా, కేంద్రమే చేయవలయునని రాష్ట్రాలు అభ్యర్థిస్తే-

If it appears to the Legislatures of two or more States to be desirable that any of the matters with respect to which Parliament has no power to make laws for the States except as provided in Articles 249 and 250 should be regulated in such States by Parliament by law, and if resolutions to that effect are passed by all the Houses of the Legislatures of those States, it shall be lawful for Parliament to pass an Act for regulating that matter accordingly and any Act so passed shall apply to such States and to any other State by which it has adopted afterwards by resolutions passed in that behalf by the House, or where there are two Houses, by each of the Houses of the Legislature of that State.

దానిక్రింద రిజల్యూషన్స్ ఏమైనా పాస్ అయినవనా? అప్పుడేమి జరిగింది? 51 సెంట్రల్ ఆక్టు తెలంగాణాకుగాని, ఆంధ్రకుగాని యిక్కడ ఎట్లా వర్తింపు అయింది? రిజల్యూషన్స్ పాస్ చేశారా, లేక వేరే బిల్లు వచ్చిందా... దాని చరిత్ర ఏమిటి?

Sri K. Brahmananda Reddy : Sir, the subject Evacuee Property' is a Central subject. The 1951 Original Act was passed by Parliament after obtaining resolutions from the State.

మిస్టర్ స్పీకర్ . దాని క్రిందకు వచ్చి వుంటుంది. నేను ఇంతకుముందు చదివాను. రాష్ట్రాలన్నీ రిజల్యూషన్స్ చేసినవి. కాబట్టి వారికి వీలు వుంది.

Act of 1951 is valid and binding on the States also whatever may be its difficulties and whatever may be its merits. The Evacuee Property is a general subject.

అలాగే యూనియన్ లిస్టు వుంది

Concurrent list లో వుంటే పార్లమెంటు చేసినది మనమీదకూడ binding అవుతుంది అటువంటప్పుడు "మీరే చేయండి" అని వారు ఒక రిజల్యూషన్ చేస్తేచాలు వారు అట్లా చేశారు. ఇప్పుడు మనం ఈ Act నుంచి వెనుకకు పోవడానికి అవకాశంలేదు ఇప్పుడుచేసిన అమెండుమెంట్సు కౌలు దారులకు సంబంధించినవి కావు అగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్సుకు కూడ వర్తింప చేయాలి. లేకపోతే వారికి ఇబ్బందివస్తుంది. Evacuee కు, కొనేవారికికూడ యిబ్బంది లేకుండా చేయాలని యీ చట్టం ఉన్నది వారిక్రింద వుండే కౌలు దార్లు ఏమవుతారనే విషయం ఇందులోలేదు. వారు చేసిన amendments ను ఒప్పుకోవాలి. లేకపోతే లోపాలువస్తాయి. Protected tenants వున్నారని కొన్నాళ్లు, లేరని కొన్నాళ్ళు అన్నారు. కనుక అవసరమైతే, టెనెన్సీ లెజిస్లేషనులో వీటిని గురించి ఆలోచించి చేసుకోవాలి కాని యిందులో రాదు.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి అధ్యక్షా, ఇందులో ఒక over-riding Section పెట్టినారు. "An Act to over-ride other laws" అని ఒక సెక్షను ఉన్నది

మిస్టర్ స్పీకర్. మొదట Act లో ఉన్నది. Question of interpretation. Tenancy is a separate subject. వారి క్రిందవుండేవారు ఏమి అవుతారు, ఎట్లాపోతారు, వారికి House Rent Act వర్తింపచేయాలా లేదా అంటే అదివేరు సంగతి. అది అన్ని ఇళ్ళకూ ఒకటే వుంటుంది. కాని ownership విషయంలో ఏమిచేయడానికి వీలులేదు.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి: Protected tenant అన్నప్పుడు owner ship అనే పాయింటు వస్తుంది.

Mr. Speaker : Protected tenancy does not come under ownership. It comes under tenancy. It is a question of permanent tenancey and also right to purchase of land.

అంతేకాని అది ownership కాదు. Ownership of the land holder వేరు. దాని క్రింద వచ్చే tenants విషయం వేరు.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి Purchase కూడ 15 times dry rate అని ఒక limitation పెట్టారు. Right సర్పడింది. Ownership రావడానికి కొన్ని పద్ధతులున్నాయి ఆచరణలో యీ చట్టం కొన్ని anomalies ను raise చేసినది. మన చట్టం చెల్లకుండా పోతున్నది మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో correspond చేసి, తగిన amendments చేయాలని కోరిన తరువాత ఇక్కడకు వస్తే బాగుంటుంది కాని, మాకు మెజారిటీ ఉంది, చేసుకుంటాము అంటే మేము చేయగలిగినదేమీలేదు చట్టరీత్యా, యిక్కడకే తెచ్చి pass చేయించుకోడానికి అవకాశం ఉన్నది ఇది ఒక serious subject. Evacuee property మీద ఎవరికి right ఉండాలనే విషయంలో ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి Act అప్లయి కావడంలో defects వచ్చాయి. అవి ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు కేంద్రంనుంచి clarification అడగడంకాని వారు అనుకూలమైన సవరణలు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు తీసుకొనడంగాని చేసి House ముందుకు తెచ్చి pass చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. అంతేకాని వారడిగారు కాబట్టి మనం pass చేయడం సరైనదికాదు ఇది మన rights ను override చేస్తోంది. మన హక్కులు పోతున్నాయి. Practice లో అమలు జరగడంలేదు అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. 1951 సం. లో అది pass అయింది అప్పుడు యిక్కడ అసెంబ్లీ లేదు. సవరణ వచ్చినప్పుడు Principal Act యొక్క ఉచితానుచితాలు ప్రభుత్వం ఆలోచించకుండా యీ రకంగా ordinance issue చేయడం గాని, అసెంబ్లీ ఆమోదం కావాలని తీర్మాన రూపంలో అడగడంకాని ఏమాత్రం కూడ సమంజసంకాదు. దీనిని ఆపి, మన ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదించి మన చట్టాలు చెల్లడానికి వీలుగా amendments తేవాలి "కేంద్రప్రభుత్వంవారు అట్లాచేస్తామని చెప్పారని మంత్రిగారు అన్నారు Statute లేకుండా చేస్తామంటే ఎట్లా ఇక్కడ మంత్రిగారు ఎన్నో సందర్భాలలో వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు అవన్నీ అమలుజరుగుతున్నాయా ? Statute లేకుండా, వట్టి వాగ్దానాలవల్ల ప్రయోజనంలేదు. ఇప్పటికే చాల నష్టం జరిగింది. ఇకమీదటనైనా ప్రభుత్వం తగువిధంగా చేయాలి. Evacuee property విషయాన్ని settle చేయడానికి ప్రతిపక్షాల వారు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారని అనుకోవడం పొరపాటు

దీనిని settle చేయడంలో ఉన్న ambiguities ని తొలగించడానికి ఎవ్వరికీ ఆక్షేపణలేదు. కాని, ordinance issue చేసినప్పుడు individual rights గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా? Statute లో కావలసిన ఏర్పాటు

చేయడానికి, కేంద్రప్రభుత్వం అంగీకరిస్తే మనం ఏకగ్రీవంగా pass చేసుకోవచ్చు. అట్లా కాకపోతే, we cannot be a party to it

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య Original Act లోని Sections 19, 20 తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను

Evacuee Interest (Separation) Act, 1951

Section 19

Powers to transfer cases. (1) The Central Government or the appellate officer may, by order in writing at any time, transfer any case pending before a competent officer to another competent officer for holding the inquiry and the competent officer to whom the case is so transferred may proceed either *de novo* or from the stage at which it was transferred...... .. .. .

Section 20

Jurisdiction of Civil Court barred in certain matters: (1) Save as otherwise expressly provided in this Act, no civil or revenue court shall entertain any suit or proceeding in so far as it relates to any claim to composite property which the competent officer is empowered by or under this Act to decide, and no injunction in respect of any action taken or to be taken by the competent officer in respect of the composite property shall be granted by any civil court or other authority."

ఆనాడున్న ఆపదను తొలగించడానికి యీపని చేశారు. కాని కేంద్రప్రభుత్వం uniform గా అన్ని రాష్ట్రాలకు ఒక శాసనం చేసింది. మనం యిదివరకు కేంద్రప్రభుత్వానికి అధికారం యిచ్చాము.

Civil provisions contained therein have been enacted by the Legislature of the Andhra State.

కనుక యిప్పుడు కేంద్రంవారు చేసిన చట్టంగురించి question చేయడంలేదు. మనం వారికి Surrender చేసిన power 'నే తిరిగి మీకే యిచ్చేశాము. enact చేసుకోండి' అంటున్నారు.

Legal గా చిక్కురాకుండా enabling గా ఉండడానికి ఒక ఆర్డినెన్సు పాస్ చేశాము. ఇక, రాష్ట్రానికి అనువర్తించే చట్టాలు తేవాలి. రెవిన్యూ కోర్టుకు ప్రమేయం లేదన్నారు. ఒకనెన్సికి సంబంధించి రెవిన్యూ కోర్టుద్వారా జరగవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇదివరకు Central Government కు యిచ్చాం

కనుక రెవిన్యూకోర్టు అక్కరలేదన్నా సరిపోయింది. Tenancy Act ను అమలుచేయడంలో ఇదివరకునుంచీ రెవిన్యూకోర్టులే ఉన్నాయి 20వ సెక్షనులో

"Save as otherwise expressly provided in this Act, no civil or revenue court shall entertain any suit or proceeding in so far as it relates to any claim to composite property which the competent officer is empowered by or under this Act to decide " అని ఉన్నది కదా

ఇదివరకు Central Government property, Provincial Government property రెండూ కలిసి Composite property అయింది ఆ Composite property లో సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు చెందినది ఉంచుకొంటాము. States కు సంబంధించినది మీరే enact చేసుకోండి అని వప్పచెప్పుతున్నారు. ఆనాడు మనం మన అధికారాన్ని surrender చేశాము ఇప్పుడు వారు re-imburse చేశారు అందువల్ల ఇదివరకు "రెవిన్యూకోర్టు" అని నిర్ణయించినది కూడా పోతుందని తమదృష్టికి తెస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినదంతా irrelevant

*శ్రీ డి. కొండయ్యచౌదరి (కందుకూరు) : అధ్యక్షా, ఒక చిన్న clarification. తమరు టెనెన్సీ బిల్లుకి దీనికి యేమీ సంబంధంలేదని శలవిచ్చినారు అదికాదు. అధ్యక్షా, ఎందువల్లనంటే protected tenancy లో కొన్ని రెట్లు డబ్బు యిచ్చి కొనుక్కోడానికి హక్కు ఉంది That means owner గా ఉండి property ownership ఉండే ఆయన protected tenant వచ్చి కొనుక్కుంటానంటే వాడిని కాదనడానికి లేదు Part of the ownership has already been transferred to the protected tenant ఆ పరిస్థితులలో ఈ ఆక్టు pass చేస్తే యేమవుతుందంటే protected tenant అతని ఆస్తి కొనుక్కోడానికి వీలు లేకుండా పోతుంది. అందువల్ల యిదివరకున్న protected tenancy హక్కును భగ్నం చేసినవారు అవుతున్నాం Evacuee property ని dispose of చేయడానికి సెంట్రల్ చట్టం ఉంది. అది మిగతా చట్టాలను override చేస్తుంది. అటువంటప్పుడు మనం ఒప్పుకుంటే protected tenancy లో యిదివరకు యిచ్చిన హక్కు part of the ownership అతనికి యిచ్చి ఉన్నాం. కొనుక్కొనే హక్కు భగ్నం చేస్తున్నది. దాని పరిస్థితి యిదివరకున్నదానికంటె worse అవుతుంది. అందువల్ల దీనికి ప్రత్యేకమైన provision ఏదైనా ఆక్టులో ఉంటే తప్ప protected tenancy కి అక్రమం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr. Speaker : I am sorry that even a distinguished lawer like hon. Sri Kondiah Chowdary has said some thing without looking into the provisions of the amending Act.

ఇప్పుడు మీకు చదివి వినిపిస్తాను అసలు Act లో ఉన్నదానిని ముట్టుకోడంలేదు. ఇది Tenancy Bill క్రింద వస్తుందా రాదా అనేది వేరే question. ఇప్పుడు మనదగ్గర ఉన్నది యిది.

The Evacuee Interest (Separation) Amendment Act, 1960.

1. Short title and commencement: (1) This Act may be called the Evacuee Interest (Separation) Amendment Act, 1960.

(2) It shall come into force on such date as the Central Government may, by notification in the Official Gazette, appoint.

2. Amendment of section 6.—After sub-section (2) of section 6 of the Evacuee Interest (Separation) Act, 1951 (hereinafter referred to as the principal Act), the following sub-section shall be inserted, namely:

"(3) No application under this section shall be entertained if filed after the expiry of one year from the commencement of the Evacuee Interest (Separation) Amendment Act, 1960."

ఏడాది అయినతరువాత claim చెయ్యం అన్నారు, అంతేగాని రైతాంగానికి హక్కులు పోతున్నాయి, దానిని సవరించకుండా యిది రాకూడదనడం సమంజసం కాదు. ఒక ఏడాది తరువాత claim చెయ్యం అనేది ఒప్పుకోకపోతే చిక్కువస్తుంది. అంతేతప్ప మిగతాదంతా irrelevant.

Now it is all irrelevant. The original Act is not being touched by any body. Therefore I rule all the discussion as out of order. Now I only proceed and ask whether you want to pass the amendment already passed by the Parliament. The amending Act says: 'No application under this section shall be entertained if filed after the expiry of one year from the commencement of the Evacuee Interest (Separation) Amendment

Act, 1960'. So, I am not going to allow any further discussion.

హిందు 'లా' లో పిల్లలకు కావాలె అంటే "లేదులే హిందూ 'లా' క్రింద భూములున్నాయి, జిరాయితీ హక్కు యిందులో తీసుకు రావాలి" అంటే ఎంతబాగా ఉందో అది అంతేబాగాఉంది. మీరు చెప్పింది Act చేయాలంటే Central Government కి పోవాలి. List లో ఉందికనుక మనం చేసుకో వచ్చును బహుశా.

Only we may have to get reservation by the President

వారసత్వపు బిల్లులో జిరాయతీ హక్కు తెచ్చినట్లు "పెళ్ళిలో మనో వర్తి" అన్నట్లుగా ఉంటుంది కనుక వద్దు.

శ్రీ జి ఎల్లమందారెడ్డి తమరు "లా" ప్రకారం చెప్పారు దానికి మేమంతా బద్ధులం. అందులో ఆక్షేపణ లేదు అయితే అసలు విషయానికి వచ్చినప్పుడు రాష్ట్రప్రభుత్వం యీ బిల్లును తీసుకువచ్చేముందు యింతవరకు మన రాష్ట్రంలో అమలుజరిగిన విధానం బట్టిగాని కేంద్రప్రభుత్వం అమలు జరపడంలో difficulties బట్టిగాని యేమాత్రం పర్యాలోకించకుండా కేవలం దీనిని ఆర్డినెన్సు రూపంలో పెట్టి యీ బిల్లును తీసుకురావడం సముచితముగా లేదని అభిప్రాయ పడుతున్నాను. కారణం యేమంటే యిదివరకు సెంట్రల్ ఆక్టు ఒకటి pass అయిన తరువాత దానికి సంబంధించిన సవరణ ప్రవేశపెట్ట వలసిన అవసరం వచ్చినప్పుడు అది రాష్ట్రంలో యేరకంగా అమలు జరుగుతోం దనే విషయాన్ని శ్రద్ధగా పరిశీలించి దానికి కావలసిన చర్యలు మన ప్రభుత్వం తీసుకోవలసి ఉంది. కేంద్రచట్టమే అయినప్పటికీ మన రాష్ట్రప్రభుత్వం యీ విషయాలన్నీ కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క దృష్టికి తీసుకుని వచ్చి Principal Act లో కావలసిన మార్పులు చేయించడానికి యేమాత్రమూ ప్రభుత్వము తగిన ప్రయత్నం చేయకపోవడం చాల విచారకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు చెప్పినదానినిబట్టికూడా మనకు అర్థంఅయే విషయం యేమంటే యిలాంటి చిక్కులు కేంద్రప్రభుత్వముయొక్క దృష్టికి తీసుకురా బడినవని అది ఆలోచిస్తున్నామని చెప్పారు. Central Act pass అయి పది సంవత్సరాలయిన తరువాత, రైతులు తమ హక్కులు పోగొట్టుకున్న తరువాత కేంద్రప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం వారూ వీరూ కలిసి ఆలోచిస్తూ ఉండడం అంటే Evacuee property dispose అయినంతవరకు ఆలోచిస్తూ ఉండడము

అనేది యే మాత్రం సమంజసమైన విషయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అందు వల్ల యీ సందర్భంలో దీనిని మాత్రం పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఈరోజు ప్రభుత్వం ఆర్డినెన్సు యిష్యూ చేశారు ఇంతలో చట్టం చేయకపోతే యిబ్బంది లేదు. కావాలంటే దీనిని ఆరు నెలలో సంవత్సరమో వాయిదా వేస్తే యిబ్బంది లేదు. ఎందువల్లనంటే అప్లికేషన్సు సంవత్సరంవరకు పెట్టుకోడానికి ఉన్న హక్కును పరిమితం చేస్తున్నది. ఈసవరణలో categorcial గా essential గా difference యేమీలేదు కేంద్రప్రభుత్వముతో సంప్రదింపులు జరిపి యింత వరకు ఎంతమంది రక్షిత కౌలుదారులు వెళ్ళగొట్టబడ్డారో వారికి retrospective effect తో హక్కులు కలిగించే విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వం తక్షణ చర్య తీసుకోవలసిన అవసరముందని కేంద్రప్రభుత్వానికి వ్రాసి amendment రూపంలో తీసుకురాగలందులకు ప్రయత్నం చేసి ఈ amendment తో పాటు ఆ amendment కూడా కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించవలసిఉంది ఆ రక ముగా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోలేదు. అందుచేత దానిని వాయిదా వేయాలని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను మీకు సలహా యిస్తున్నాను. ఇందులో అక్రమాలు జరిగాయనీ టెనన్సీ బిల్లులో హక్కులు గట్టిచేయాలనీ ఒక తీర్మానం పెట్టండి.

శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : ఇదివరకు ఒకచట్టం ఉంది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వా నికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది సరే. దీనికి దానికి సంబంధంలేదు. ఆ subject వేరు. ఒక తీర్మానం పెట్టవచ్చు Evacuee Act క్రింద ఉన్న దానికి వచ్చే ఆస్తులు, వ్యవసాయభూము అన్నిటికి జిరాయతీ హక్కులు— వాటికి టెనెన్సీ ఆక్టు అప్లయి చేశాము. అదికాదని కొంతమంది అంటున్నారు. దానిని సమ గ్రంగా చర్చించి, చట్టంచేసి 'reservation by the President' కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకొనేటట్లు చేయాలని చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి : తమరు చెప్పింది, తమరు చెప్పినట్లు నేను చెప్ప లేను. ఆ రకంగా ప్రభుత్వం ఒక ప్రొవిజను ఏర్పాటుచేయించాలని నా ఉద్దేశ్యము. ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారు దీని తరువాత రిజల్యూషన్ ఫారంలో గాని amendment bill ను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫార్సుచేస్తూగాని తీసుకు వస్తామని దీని seriousness ను గుర్తించి వాగ్దానం చేస్తే అప్పుడు మేము ఆలోచించగలం అట్లాకాకుండా తమకు మెజారిటీ ఉందని పాస్ చేసుకుంటే

మేము చేయగలిగింది యేమీలేదు. Situation serious గా ఉందని మాత్రం చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ఏమీ చెప్పేది లేదు. శ్రీ ఎల్లమందారెడ్డిగారు confuse అయిపోయారో, అసలు యీ బిల్లు యొక్క స్కోపే మరచిపోయారో తెలియదు. తమరు correct గా చెప్పినట్లు non-evacuee తో కలిసి ఉన్న property కి claims submit చేసుకోవాలంటే సంవత్సరం లోపుగా submit చేసుకోండని మాత్రమే దీనియొక్క ఉద్దేశ్యం తప్ప, వేరే యితర హక్కులు ఉండటం, పోవటం అనే సమస్యే లేదు.

ఈ Evacuee Act ఎప్పుడో 1951 లో జరిగింది. దానికి ముందు resolution వుందని అన్నారు. Hyderabad Tenancy Act అదే సందర్భములో వచ్చినటువంటిది. ఈ Evacuee interest Act చేసినపుడు ఈ Hyderabad Tenancy వర్గాలు దృష్టికి వచ్చినవో లేవో నాకు తెలియదు ఏమైనా Central Act ఒకటి వుంది. అది మనపైన బైండింగే. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు చెప్పాము. ఇక్కడ Hyderabad Tenancy Act వుంది. కొన్ని హక్కులు దానివల్ల సంక్రమిస్తున్నవి. ఆ హక్కులను protect చేయవలసిన బాధ్యత కేంద్రప్రభుత్వానికి, రాష్ట్రప్రభుత్వానికి వుంది. వారు ఇది ఆలోచించేలోపల ఎవరిని displace చేయవద్దని చెప్పడం జరిగింది. అవసరమయితే Central Act ను సవరించవలసివుంటుంది అని చెప్పాము. ప్రస్తుత amending legislation కు సంబంధించినంతవరకు ఈ సమస్యలకు సంబంధము లేదు. ఇది మనము pass చేసుకోవచ్చు. ఇప్పుడు correspondence జరుగుతూనే వున్నది. మన protected tenants కు భంగము కలుగకుండా అవసరమయితే వారి ఆక్టులో మార్పుతీసుకొనిరావాలని చెప్పాము. ఎవరిని displace చేయకూడదని చెప్పాము.

Mr. Speaker : So that is the correspondence between you and the Central Government ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ప్రభుత్వము చేయవలసినది చేస్తున్నది.

We are more interested in protecting their rights than anybody else.

Mr. Speaker : You say that you will take all the steps for protecting the tenants. That is enough.

Sri K. Brahmananda Reddy. We are pressing the Central Government and we have already asked for amending the Central Act so that our people's rights may be protected.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి (బుగ్గారం) అధ్యక్షా, ఇదివరకు కూడా protected tenants displace చేయబడ్డారు వారికి భూములు ఇప్పించే ప్రయత్నము చేస్తారా ? సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు వ్రాశామని అన్నారు అనుకోండి, దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని Legislature లో ఒక తీర్మాన రూపములో తీసుకొని వచ్చి శాసనసభ అభిప్రాయముగా కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలిపినట్లయితే ఇంకా ఎక్కువ లాభము వుంటుంది కాబట్టి వచ్చేసమావేశములో అయినా protected tenants rights కాపాడుతూ ఒక తీర్మానము రూపములో తీసుకొని వచ్చి సెంట్రల్ ఆక్టులో మార్పులు తీసుకొని రావలసివుంటుంది అని చెపితే బాగుంటుంది. అటువంటి తీర్మానాన్ని ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టడానికి అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఇప్పుడు correspondence జరుగుతున్నదని చెప్పాను. నిజమైన protected tenants ఎవరెవరని ఒక list తయారుచేసుకోవాలి. అటువంటి వారికి భంగము కలుగుతుందనుకుంటే ప్రభుత్వం తప్పక ఆలోచిస్తుంది. ఏ మాదిరి చర్యతీసుకోవాలనేది అప్పుడు ఉద్భవిస్తుంది. ఎప్పుడు appropriate action తీసుకోవాలో అప్పుడు ఆలోచిస్తాము

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి : 'భంగము కలిగినట్లయితే' అని మాట్లాడుతున్నారు ఇదివరకే భంగము కల్గింది తొలగించబడ్డారు. వేలంలో పాడి వేరేవారు ఆక్రమించుకొన్నారు. తప్పని సరిగా ప్రభుత్వము ఆలోచించి ఒక తీర్మానము మన సభముందు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : అధ్యక్షా, నేను ఒక amendment ఇచ్చాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు ఇస్తే ఎట్లా ? It is too late. ఒకరోజు ముందుగా ఇవ్వాలి. అసలు amendment ఏమని ?

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు : అధ్యక్షా, ఒక మనవి, ఇది డిసెంబరు 2 న అచ్చుఅయింది. దీనిపైన date డిసెంబరు '2' అని వుంది అంటే press లో నుంచి డిసెంబరు 2 న బయటకు వస్తుందని ఆశించే హక్కు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎవ్వరికి లేదు. మా table మీద ఇవాళ పెట్టారు. మేము late చేయడం అనే సమస్య ఉద్భవించదు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ఇది ordinance ను replace చేసే Bill. 28 వ తేదీన బల్లమీద పెట్టబడింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య . అప్పుడు ordinance బల్లమీద పెట్టిన మాట నిజమే కాని బిల్లు ఏ రూపములో తీసుకొనివస్తారో కావాలికదా. బిల్లు ఈవేళ వచ్చింది.

శ్రీ పి సుందరయ్య అధ్యక్షా, Ordinance ను శాసనసభకు తెలియ చేసే దానికోసము బల్లమీద 28 తేదీన పెట్టారు గవర్నమెంటు ఈ Ordinance ను repeal చేసి Act చేయాలి అలా regularise చేయదలచుకొన్నారో, ఆరు మాసాల మాత్రం వుంచి వదులుకోదలచుకొన్నారో మాకు ఎట్లా తెలుస్తుంది ? వేరేబిల్లు తెచ్చి ఈ ordinance regularise చేసే దానికోసము తమ permission తీసుకోవాలి. తమరు permission ఇచ్చారు, కాని ఈ బిల్లు ఈ రోజున మా వద్దకు వచ్చింది దాన్ని గురించి మేము objections పెట్టడం లేదు ఈ రోజున బిల్లు ఇక్కడ పెట్టినపుడు వెళ్ళిపోయే ఆర్డినెన్సు కోసము కొంత controversy వున్నా తమరు waive చేశారు. అదే విధముగా ఈ సవరణకు కూడ సమయం ఇవ్వాలని కోరుచున్నాను.

Mr. Speaker : I shall waive the required time with regard to the amendment also.

శ్రీ పి. సుందరయ్య అది సరే అనుకోండి. ఈ procedure గురించి చెపుతాను. Ordinance త్వరగా చేస్తారు. దాని గురించి బిల్లు రూపములో ఇక్కడ పెట్టరు. Pass చేసేరోజున గాని తీసుకొనిరారు ఈ routine procedure గురించి ఎందుకు తంటాలుపడుతారో నాకు తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను amendment allow చేయను. Bill కు ఎలా అయితే permission ఇచ్చానో, అలాగే amendment కు permission ఇస్తున్నాను. ఇది simple Bill. Ordinance వచ్చింది. దానిని బిల్లు రూపముగా పెడుతున్నారు. Waiving అంతే ఒప్పుకొన్నాను. Amendment కు కూడ అదే వర్తిస్తుంది.

Mr. Speaker : The question is :

"That the Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960 be read a first time."

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy : Sir, I beg to move:

"That the Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960 be read a second time."

Mr. Speaker : Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker : The question is:

"That the Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960 be read a second time."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3

Mr. Speaker : There is an amendment to clause (2) standing in the name of Sri K. L. Narasimha Rao.

**Sri K. L. Narasimharao :* Sir, I beg to move:

"Add the following at the end of clause 2:

'Provided that this Act shall not affect the rights of tenants and protected tenants conferred by the provisions contained in the Hyderabad Tenancy and Agricultural Lands Act, 1950.'

Mr. Speaker : Amendment moved.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు : ఇది కన్కరెంట్ లిస్ట్ కాబట్టి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేస్తే మనం రిజల్యూషన్ ద్వారా చేసే అధికారం వుందన్నారు. మంత్రిగారు చెప్పినదానిని మేము ఒప్పుకొన్నాము. అయితే వారు చెప్పిన దానిని బట్టి evacuee properties, non-evacuee properties సమ్మిళితంగా వున్నాయి. వేరుచేయవలసినదని అప్లికేషన్స్ పెట్టుకొనటానికి అవకాశం కల్పిస్తూ ఒక్క సంవత్సరం మాత్రం లిమిట్ చేయటం జరుగుతున్నది. అందుకు మేమిది తెచ్చామని చెప్పారు అది కూడా సరైనదే. కాని Evacuee Property Act 1951 తీర్మానం ద్వారా పోయిందని అన్నారు. అప్పుడు మనకు State Legislature లేదు. అందుచేత ఇది legislature ముందు discussion కు రాలేదు. వారు చెప్పినప్రకారం ప్రభుత్వం resolution తీసుకురావటంకాని లేకపోతే non official గా మేము ఒక resolution తీసుకువస్తే ప్రభుత్వం చేయూతఇవ్వటం జరిగితే సమస్య పరిష్కారంఅవుతుంది. ఇప్పుడు protected tenants కు రక్షణ కల్పించటంలో మేము కూడా శ్రాపత్రయపడుతున్నాము. మేముకూడా బాధపడుతున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని మరల జవాబు

చెబుతూ protected tenants యొక్క హక్కులు నష్టపడుతున్నాయని మేము feel అయితే అప్పుడు ఆలోచిస్తామన్నారు. అంటే ఇంతవరకు feel కాలేదన్న మాట. Actual గా field మీద వున్న protected tenants బేదఖలు అవుతున్నారు వారు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. 10 సంవత్సరాలనుండి ఈ సమస్యను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పకపోవటం, దానికి amendment bill తీసుకురాకపోవటం జరిగింది. కనుక నేను ఈ amendment ను తీసుకువస్తున్నాను. ఇది protected tenant కు లభించిన హక్కును రక్షించటానికి ఉపయోగిస్తుంది కనుక దీనిని మంత్రిగారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి ఎట్లాగో తంటాలుపడి ఈ చిన్న amendment ను తెచ్చామనుకోండి. Clause 2 లో 'the amendments made to the Evacuee Interest (separation) Act 1951 (Central Ac 64 of, 1951), by the Evacuee Interest (Separation) Amendmetnt Act 1960 (Central Act 27 of 1960), shall in so far as they relate to any matter enumerated in list 11 of the Seventh Schedule to the Constitution be as valid in the State of Andhra Pradesh as if the provisions contained therein had been enacted by the Legislature of the State of Andhra Pradesh" అని వుంది. అంటే చట్టం చేసినట్లుగా మేము అంగీకరిస్తున్నామని చెప్పి legislative power ను డెలిగేట్ చేస్తున్నాము మేము పెట్టిన amendment లో కొంత మినహాయింపు పెడుతున్నాము. ఆంధ్రలోవున్న protected tenants యొక్క rights effect కాకుండా ఆమేరకే మీరు చేసిన చట్టం మా రాష్ట్రం చట్టం చేసినట్లుగా భావిస్తున్నామని ఈ amendment యొక్క భావం మంత్రిగారు దీనిని అంగీకరిస్తే ఏకగ్రీవంగా pass చేయటానికి వీలు వుంటుంది దీనిలో ఎవరికీ బేధాభిప్రాయం లేదు కాబట్టి List 11 of the Schedule కాబట్టి legislative Power ను డెలిగేట్ చేస్తున్నారు కాబట్టి ఈలాంటి మినహాయింపు పెట్టడం ప్రభుత్వానికి ఆక్షేపణకాదు. కాబట్టి మంత్రిగారు దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : ఈ Act చేయటానికి ప్రాతిపదిక అయిన resolution లో evacuees యొక్క property rights ను protect చేయాలనేది. కేంద్రప్రభుత్వం ఇదివరకే ఈ శాసనాన్ని కన్సీడ్ చేసివుంది. ఏమైనా ఇచ్చిన అధికారాన్ని exceed కాకుండా చేయాలంటే ఈ పవరణ తప్పనిసరిగా

అవసరం అనిపిస్తుంది. కౌలుదార్ల, రక్షిత కౌలుదార్ల హక్కుకు భంగం కలుగకుండా వుండాలంటే ఈ సవరణ శాసనంలో పెట్టకపోతే, మనం ఆమోదించకపోతే ఆ సందేహం వుంటుంది ఆ సందేహం లేకుండా కేంద్రప్రభుత్వం వారు చేసిన యాక్టుకే వ్యతిరేకం కాకుండా evacuee property ని రక్షించుకొనటానికి ఇక్కడ వున్న రక్షిత కౌలుదార్ల హక్కులకు భంగం కలుగకుండా వుండటానికి ఈ సవరణను ఆమోదించాలి Opposition నుండి వచ్చిందని అనుకోకుండా మంత్రిగారు తప్పక దీనిని consider చేస్తారని భావిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ . మీరు protected tenancy ని ఒప్పుకొంటారా ?

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు మేము fundamental rights కు సంబంధించి మాట్లాడుతున్నాము ఈ fundamental rights లో ఒకటి ఓనర్ షిప్. ఒకటి లా ఎగ్జిస్టెన్స్‌లోవుంది ఎగ్జిస్టెన్స్‌లోవున్న లా ప్రకారం వచ్చిన right కు భంగం కలుగకుండా వుండాలని మేము కోరుతున్నాము. We are for Rule of Law. We want that right should be protected.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : తమరు సెలవిచ్చినట్లుగా రాజగోపాలనాయుడు గారు Protected tenancy ని సమర్థిస్తున్నందుకు చాలా సంతోషము అయితే నరసింహారావుగారు ఎల్లమందారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టినది amendment అది amendment కాదని తమరు అన్నారు— ఈ బిల్లుకు సంబంధించినది కాదు. original Act లో ముఖ్యమైన ఉద్దేశానికి సవరణ.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు . ఈ act కే amendment ఇచ్చాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: It is clearly out of order, Sir. Amendment ఉద్దేశం అందరకూ ఒకటిగానే వుంది. వీలైనంతవరకు తప్పకుండా protected tenants యొక్క rights original Act లో లేకపోతే అప్పుడు సవరించుకోవటానికి ప్రయత్నించాలి. దానిని ప్రభుత్వం ఒప్పుకొంటున్నదే. దానికి representations గవర్నమెంటు నుండి పోయాయి. Amendment అవసరమయితే గవర్నమెంటు తీసుకురావాలన్నారు. ఇప్పుడు ఈ amendment తీసుకురావటం అసందర్భం. మేము oppose చేస్తే oppose చేసామని అంటారు. Amendment గెలుస్తుందా ? లేదా అనేది point కాదు. ఇప్పుడు నేను చెప్పిన విషయాలను గమనంలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం కరెస్పాండెన్స్ జరుపుతున్నది. కాబట్టి ఏమి కార్యక్రమం జరుగుతుందో ఆలోచించిన తర్వాత మన కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించుకోవాలి. మన protected tenants ను safeguard

చేయాలంటే ఏమి చేయాలనేది అప్పుడు నిర్ణయించుకోవాలి కాని ఇప్పుడు కాదు Natural గా notice ఇవ్వటంలో కొంత ఆలస్యం అయినప్పటికి స్పీకర్ గారు వేవ్ చేశారు సభ్యులిచ్చిన half oral half written amendment......

Mr. Speaker . No, No. It is written.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి దయతో దానిని Speaker గారు అంగీకరించారు. దాని ఉద్దేశాన్ని నెరవేర్చటానికి మన మందరం కలసి కృషిచేయాలి అది కొనసాగితే సరిపోతుంది. ఒకవేళ కొనసాగకపోతే ఏమి చేయాలనేది అప్పుడు నిర్ణయించుకొందాము.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు · ప్రయత్నంచేసేది వేరు మన ప్రయత్నం వేరు. ఒక legal question వేరు. లీగల్‌గా ఒక రైట్ ఎస్టాబ్లిష్ చేసివుంటే అది అలాగే వుంటుంది. ఇప్పుడు చేస్తున్నదాని వల్ల మనకే సందేహంగా వుంది. అసలు tenantsకు protected tenants యొక్క rights వుంటాయా? లేదా? అనే సందేహం వున్నప్పుడు ఈ సవరణ ద్వారా వాటిని తప్పక protect చేయటానికి వీలుంటుందని అనుకొంటున్నాను. ఈ సవరణను ఆమోదించటంలో వున్న చిక్కేమిటో మంత్రిగారు తెలియచేస్తే వినాలని వుంది

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి . Protected tenants యొక్క rights కు, ఈ బిల్లులో వున్న ఉద్దేశాలకు ఏమాత్రం సంబంధం లేదు ఏమైనా Protected tenants యొక్క rights వుండటమా? పోవటమా అనేది 51 Act లో ఉంది అది పోనివ్వండి - పోకపోనివ్వండి. ఒకవేళ పోయేటట్లయితే మనం safe gaurd చేసుకోవాలి తప్ప ఈ బిల్లులో మనం చేయగల్గింది ఏమీలేదు. దీనిని as it is ఒప్పుకోవలసినదే ఇదివరకు ఇచ్చిన Act లో protected tenants యొక్క హక్కులు పోవటానికి అవకాశం వుంటే అవి పోకుండా మనం gaurd చేసుకోవాలి. దానిపై చేసే ప్రయత్నం కొనసాగకపోతే ఏమి చేయాలనేది అప్పుడు నిర్ణయించుకోవాలి.

Sri D. Kondiah Chowdary: Sir, consideration is not enough. If the Hon. Minister gives an assurance to that effect, that will certainly protect the interests of the protected tenant, then, there is no question of the opposition withdrawing the amendment.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Assembly లో ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందని అంటే, దానిని గురించి ఆలోచిస్తామని అంటున్నాను. దాని అర్థము అదే.

5

I request the hon. Members to take the matter seriously. After all we are in correspondence with the Government of India and we have impressed upon them, and I do not know whether the original Act takes away the rights that have accrued to the people That is a matter for examination by them. Whatever it is, we have made an effective representation to the Government of India that no protected tenant can be ejected or displaced, and if necessary an amendment to the original Evacuee Act might be brought on the Statute Book. All that is being done and let us see what the Government of India will do. If the Government of India feels that no amendment is necessary, whatever rights have accrued under the Hyderabad Tenancy Act have to be protected and then there will be no need to bother. If probably an amendment to the original Act is necessary, it should be done in the interests of the protected tenants here. Therefore, let us not at the moment in this limited scope of this amending bill trouble ourselves on that account. When that question comes up at a certain stage, we will consider what next is to be done, and naturally the House will have to be taken into confidence.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు · అధ్యక్షా, ఈ amendment సందర్భ శుద్ధిగా లేదు అని మంత్రిగారు comment చేస్తున్నారు. ఈ amendment ను ఒప్పుకోకుండా, వారు ఏవేవో కారణములు చెప్పి, దీనికోసము ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శ్రద్ధతీసుకుని ప్రయత్నిస్తుందని అంటున్నారు. వారు చెబుతున్నదానిని నేను దృష్టిలో పెట్టుకుని నేను నా సవరణను withdraw చేసుకుంటున్నాను.

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Mr. Speaker : The question is :

"That clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Clause 1

Mr. Speaker : The question is :

"That clause 1 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill

Preamble

Mr. Speaker · The question is:

"That Preamble do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Preamble was added to the Bill.

Sri K. Brahmananda Reddy. Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

"That the Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960 be read a third time and passed."

Mr. Speaker : Motion moved

(Pause)

Mr. Speaker. The question is:

"That the Evacuee Interest (Separation) Andhra Pradesh Amendment Bill, 1960 be read a third time and passed."

The motion was adopted.

The Hyderabad Housing Board (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1960

**The Chief Minister* (*Sri D. Sanjivayya*): Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

"That the Hyderabad Housing Board (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1960, be read a first time."

Mr. Speaker : Motion moved

శ్రీ డి. సంజీవయ్య : అధ్యక్షా, ఇక్కడ హైదరాబాదులో Housing Board అనేది ఒకటి ఏర్పాటు చేయబడినది. అది ఇప్పటి పరిస్థితులదృష్ట్యా ఒక్క తెలంగాణా ప్రాంతానికి మాత్రమే వర్తించేటట్లు ఉన్నది. ఆ చట్టము 1956 లో pass చేసి నప్పటికినీ, అప్పుడు అది అమలుకురాలేదు. ఎందుకంటే, గజెట్ లో

ఒక తేదీని నిర్ణయించి ప్రకటించినప్పటికినీ, తరువాత ఆ తేదీనుంచి ఈ చట్టము అమలులోనికి వస్తుందని అందులోనే వ్రాయబడినది ఆ తేదీకూడ నిర్ణయము కాలేదు కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత దీనియొక్క ఆవశ్యకత గుర్తించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా కేంద్రప్రభుత్వంవారు Housing Corporation అనిగాని, లేక Housing Board అనిగాని ఏదైనా ఒక సంస్థను నెలకొల్పాలి అని తద్వారా ఈ కార్యక్రమము అంతయు సమగ్రంగా నడిపించటానికి వీలుగా ఉంటుందని వ్రాశారు అటుపిమ్మట ఆ విషయమై రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును ఒత్తిడి చేయడము తటస్థించింది. ఆ కారణముచేత దీనిని అమలులోనికి తీసుకుని రావడానికి ప్రయత్నము జరిగింది. అందువల్ల ఈ సంవత్సరములోనే దీనిని అమలులోనికి తీసుకునివచ్చాము ఆ చట్టము ప్రకారము Housing Board ను తెలంగాణాప్రాంతానికి ఏర్పాటుచేయడము జరిగింది అయితే అది కేవలం తెలంగాణాప్రాంతానికి మాత్రమే సంబంధించిన బోర్డుగా ఉన్నది. ఇప్పుడు దానిని యావదాంధ్రప్రాంతానికి వర్తింపజేయాలనేది ప్రభుత్వము యొక్క సంకల్పము ఆ విధముగ నిర్ణయము తీసుకున్నాము. ఈ బిల్లును గురించి ప్రభుత్వముయొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యము ఏమిటంటే ఇది ఆంధ్రప్రాంతానికి కూడ వర్తింపజేసే బిల్లు అని సభ్యులందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికి ఆరు మాసములకుముందు ఇదే బిల్లును ఇక్కడ సభవారి ఎదుట ప్రవేశపెట్టియున్నాము. బిల్లును ఓటుకు పెట్టినప్పుడు సభ్యులందరు "Ayes" అని వారియొక్క ఆమోదమును తెలియజేసినను, మంత్రిగారు మాత్రము "Ayes" అని అనడంలో కొంత ఆలస్యము జరిగింది. అందువల్ల ఈ బిల్లును అప్పట్లో withdraw చేయవలసివచ్చింది అప్పటినుంచి ఆరుమాసములు అయితేగాని మరల ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టటానికి వీలులేకపోయింది. ఆ కారణముచేత ఇప్పుడు దీనిని తీసుకుని వచ్చాము. ఏమైనప్పటికినీ ఇది Regional Committee కి వెళ్ళవలసిన బిల్లు ఇప్పుడు ఇది Regional Committee కి వెళ్లేముందు, Regional Committee వారు consider చేయటానికి సభ్యులయొక్క general opinion వారికి తెలియజేయడము మంచిది గనుక, సభ్యులయొక్క సలహాలు సూచనలు కూడ తెలియబరుస్తారని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను ఇంతేకాకుండా, మరి ఒకటి రెండు విషయములు కూడ సభవారికి తెలియజేయదలచుకున్నాను. అందులో మొదటిది ఆంధ్ర ప్రాంతానికి దీనిని వర్తింపజేయడము, రెండవది Land Acquisition కు సంబంధించిన proceedings కోర్టులదాకా వెళ్ళడము, అక్కడ తీర్పులు రావడంలో చాలా ఆలస్యములు జరగడము తటస్థిస్తున్నది. ఆ ఆలస్యమును avoid చేయటానికి Tribunal అనేది ఒకటి ఏర్పాటు చేస్తు

న్నాము ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం ఈ విషయమును గురించి ఈ బిల్లులో ఒక provision ను పెట్టాము అంతేకాకుండా ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పొలములు transfer చేసే విషయములో కూడ సులువు చేయటానికి, మరి ఒక provision ను పెట్టాము.

అంతేకాకుండా land acquisition చేయవలసి వచ్చినప్పుడు "అదుగో పొలము. అది మాకు కావాలి ఫలానా స్కీముకోసము ఆ స్థలము మాకు అవసరము" అని ఎప్పుడైతే దానిని గురించి గజెట్‌లో ప్రకటిస్తామో, అది Land Acquisition Act క్రింద ప్రకటించిందిగాను, దానిని తరువాత స్వాధీనము చేసుకోటానికి వీలుగా ఒక provision పెట్టాము ఎందుకంటే, ఫలానా స్కీము కొరకు మేము దానిని స్వాధీనము చేసుకోబోతున్నాము అని Housing Board వారు ప్రకటించగానే, అది ప్రకటించిన తేదీన ఏ ధర పలుకుతున్నదో, ఆధరకే ప్రభుత్వము నిర్ణయిస్తారు సాధారణముగా ఇలాంటి ప్రకటన చేయగానే, ధరలు పెరిగే అవకాశము ఉన్నది ఆవిధముగ పెరగకుండా అది Land Acquisition Act క్రింద ప్రకటించిన స్థలము గనుక, ఆనాటి ధర ప్రకారమే దానిని మనము acquire చేయటానికి హక్కు ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రభుత్వము తీసుకుంటున్నది. అందువల్ల ఇది చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు అని అంటున్నాను. ఇందులో ఇంకొక ప్రధానమైనటువంటి విషయము ఉన్నది. ఈ చట్టమును అమలు వరచే సందర్భములో ఏమైనా ఇబ్బందులు వచ్చినట్లయితే, వాటిని తొలగించటానికి ఒక provision కూడ పెట్టడము న్యాయమని అనుకుని, ఆ provision కూడ పెట్టాము. అది కట్టకడపటి క్లాజుగా ఉన్నదని నేను భావిస్తున్నాను ఇంతేకాక, ప్రతి ఒక్క విషయము కూడ శాంక్షను కావటానికి Board సమావేశమై శాంక్షను చేయాలి. అంత త్వరత్వరగా సమావేశము కావడము దుర్లభము కావచ్చు. అందుకు వీలుగా, ఆ Board యొక్క Chairman కు గాని, లేకపోతే మిగిలిన ఆఫీసర్సుకుగాని powers delegate చేయటానికి కూడ ఒక provision పెట్టాము. అందువల్ల ఈ బిల్లు చాలా మంచిదని నేను భావిస్తున్నాను. ఇలాంటివి కొన్ని ముఖ్యమైన provisions ఈ బిల్లులో చేర్చబడినవి. ఈ బిల్లు ఇప్పుడు యావదాంధ్రదేశమునకు వర్తించే బిల్లు అయినను, అవసరముగా కొన్ని amendments ఇది వరకు ఉన్న చట్టములో చేయవలసియున్నది. ఆ amendments ను కూడ ఇందులో చేర్చియున్నాము. ఇకపోతే ఈనాడు ఉదయమే నేను Housing Board, Chairman తోను, దానికి సంబంధించిన ఇతర ఆఫీసర్లతోను మాట్లాడడము తటస్థించింది, వారు చెప్పినది ఏమిటంటే, ఇంకా ఒక ఆరు నెలలు

జరిగిపోయిన తరువాత ఈ చట్టము మనము అమలు పరుస్తాముగదా, దీని యొక్క అనుభవమును దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఇంకా చేయవలసిన amendments ఉంటే, ఉంటాయేమో ననుకుంటాము. అప్పుడు ఈ చట్టమును సమగ్రంగా సవరించుకుందాము. ప్రస్తుతానికి ఇది అవసరమైనది గనుక ఇంతవరకు దీనిని అమలుపరచుకొందాము అని సలహా ఇచ్చారు అందువల్ల ఈ బిల్లు ఇప్పుడు వచ్చింది దీని తరువాత Agenda లో ఏమి ఉన్నదో సభ్యులు చూచే ఉంటారు దీనిని Regional Committee కి పంపేటట్లు నేను motion ను move చేస్తున్నాను Regional Committee వారు దీనిని consider చేసేటప్పుడు ఫలానా ఫలానా విషయములు consider చేయడము మంచిది. వాటిపైన concentrate చేయడము మంచిది అని సలహా యిస్తూ, వారి యొక్క దృష్టిని వాటిమీదకే మరలించడము అనే విషయము దృష్టిలో పెట్టుకుని గౌరవ సభ్యులు చర్చ కొనసాగిస్తారని ఆశిస్తూ ఈ బిల్లును move చేస్తున్నాను

Mr. Speaker : The question is :

"That the Hyderabad Housing Board (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1960, be read a first time."

The motion was adopted.

Sri D. Sanjivayya : Sir, I beg to move:

"That the Hyderabad Housing Board (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1960, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly"

Mr. Speaker: Motion moved.

*శ్రీ జి. యల్లమందారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ఇదివరకే pass చేయవలసి ఉండినది. ఇదివరలో దీనిని ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, మాయొక్క amendment ను ఆమోదించడము, మంత్రిగారు abrupt గా బిల్లును ఉపసంహరించుకోవడము జరిగినది. అంటే ఆనాడు ప్రభుత్వమువారు ఈ సభయొక్క floor మీద బిల్లును ఉపసంహరించుకో లేనటువంటి ప్రమాదము వచ్చే amendment ఏమీకూడ ఇక్కడ carry out కాలేదు. అది ప్రాతినిధ్యముకు సంబంధించినది. సభ్యత్వమునకు సంబంధించిన సమస్య విషయములలో ప్రతిపక్షమునకు సంబంధించిన ఒక చిన్న amendment మాత్రమే. అదికూడ శ్రీ వావిలాల గోపాల

కృష్ణయ్యగారు తెచ్చారు. అప్పుడు ఆయన సవరణను ప్రభుత్వము ఆమోదించింది. కాని ఇప్పుడు దీనిని రాష్ట్రము అంతటికి త్వరగా వర్తింపజేసి Housing Board అనేదానిని నెలకొల్పి, దాని అధ్వర్యాన రాష్ట్రములో ఇళ్లు నిర్మించడము గాని, distribute సక్రమంగా చేయడముగాని అవసరమే ఇప్పుడు దీనినికూడా ఆహ్వానిస్తున్నాము ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ చట్టమునకు నాలుగు అయిదు సవరణలుకూడ ప్రవేశపెట్టుతున్నామని చెప్పారు. ఇందులో Land Acquisition కు సంబంధించినది, Board సమావేశమును గురించి సవరణలు తెచ్చామని అన్నారు దీనిలో మాత్రము ఆనాడు ప్రతిపక్షముయొక్క ప్రాతినిధ్యం వ్యవహారములో కొన్ని సవరణలు అసెంబ్లీనుంచి పంపించే ప్రాతినిధ్యము ఉండాలనే విషయములు ఆరోజున మంత్రిగారిని అడిగియున్నాము. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాతినిధ్యము విషయములో కొంతవరకు ఆలోచించి అంగీకరించారు. మొత్తముమీద ఆ amendment pass కావడము ద్వారా, వారు ఆ amendment ను withdraw చేసుకున్నారు. అందువల్ల ఆ ప్రాతినిధ్యము విషయములో కూడ ముఖ్యమంత్రిగారు కొంతవరకు ఆలోచించి, ఆనాటి సవరణలను consider చేసి ఇందులో తీసుకుని రావటానికి వీలుఉంటుందేమో ప్రయత్నించాలని నేను మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అర్థిస్తున్నాను అందువల్ల ఆ విధముగ ఆ బిల్లు జరిగిపోయింది. ఇప్పుడు ఈ Housing. Board క్రింద రాష్ట్రములో కొన్ని లక్షల రూపాయలు విలువగల property, పెద్ద Engineering Department Contract చేయడము, ఒక పెద్ద Corporation మాదిరి జరిగేటటువంటి సంస్థ గనుక, దీనిపైన check చేయటానికి కావలసిన provisions బిల్లులో పెట్టడము అవసరమై ఉన్నది. అందుకు కావలసిన provisions కూడ Regional Committee వారు ఆమోదించిన తరువాత ప్రభుత్వమువారే ఈ సవరణను తీసుకుని వస్తారని ఆశిస్తూ నేనుకూడ ఈ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను.

*శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా ! ఈ బిల్లు పొరబాటున బాగా ఉన్నదని ఒప్పుకున్నాము. అందువల్ల ప్రభుత్వం కాళ్ళు బారజాపి ఈ బిల్లును withdraw చేసుకుంది. ఇది చాలా విషాదకరమైన ఘట్టం. కారణము ఏమిటంటే, ప్రభుత్వంవారు ఏదయినా ఒక మంచి బిల్లును తీసుకుని వస్తే, దానిని హృదయపూర్వకముగ బలపరుచుదాము అని అనుకుంటే, మీరు హృదయపూర్వకముగ బలపరిస్తే మేము హృదయపూర్వకముగ withdraw చేస్తాము అని చెప్పే పద్ధతిగా ఉన్నది. ఈ పద్ధతి ప్రజాస్వామికానికి చాలా వ్యతిరేకమైనటువంటిది అని చెప్పక తప్పదు. మంచి పనులకుకూడ ప్రభుత్వము ఇతరుల యొక్క సహకారము తీసుకుంటే, చెడ్డపనులకు మాత్రము బలము ఉందని

చెప్పుకోవడము అంటే, అది arrogance అనే చెప్పవలసివస్తుంది రెండవ విషయము- ఈనాటి బిల్లు చాలామంచిదే. ఈ బిల్లును మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు అంతటికి కూడ అనువర్తింపజేయడము చాలా సంతోషించతగ్గ విషయము అయితే ఈ బిల్లు అమలు జరుగుతుందా అని చూస్తే క్రిందటిసారి బిల్లును తీసుకునివచ్చినప్పుడు అది అసలు ఇంతవరకు అమలు జరుగలేదు. కనుక దానియొక్క అనుభవమును గురించి ఫలానా అని చెప్పటానికి వీలులేదని అన్నారు ఇప్పుడు కొంత అమలు జరుగుతున్నది అమలు జరిగినంతవరకయినా చూస్తే ఎట్లా ఉన్నదంటే, చాలా ఎక్కువ ఖర్చు, జీతాలు ఎక్కువగ ఇచ్చి Superannuation service లోని వాళ్ళను, out of date వారిని ఎవరెవరినో పిలుచుకొనివచ్చి ఉద్యోగాలు చూపించాలని, ఈ బోర్డు పెట్టుతున్నారా అనే అభిప్రాయమును create చేసేటట్లుగా, ప్రభుత్వము ఎందువల్ల ఆస్కారము ఇస్తున్నదో అర్థము కావడములేదు. అనుభవదార్లు లేరంటారా ? లేకపోతే పనిచేసే వారు లేరంటారా ? చెప్పండి. పైగా ఇది Autonomous Board పైగా ఆఫీసులోని పనులుచూస్తే, ఇది ఒక జాగీర్దారు రాజ్యము కంటే చాలా దురహంకారముగ జరుగుతున్నది అధికార్లను నేను విమర్శించక తప్పడములేదు. అధికారులకు కాగితములు వ్రాసుకుంటే చూడరు. చెప్పుకుందామనిపోతే వినే వారుండరు అందులో వారు ఎప్పుడు ఉంటారో, ఎప్పుడు వస్తారో, ఎప్పుడు పోతారో తెలియదు. Applications వస్తాయి. అవి choice. ఎవరిదయ ఎట్లా ఉంటుందో ఏ వైపునుంచి వస్తుందో తెలియదు. అందువల్ల యీ విధముగ ఈ బోర్డును నిర్మాణము చేయటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు "చాలా మంచిదే, కాని ఇది బస్తీలకు మాత్రమే అనువర్తిస్తుంది ఇది ఒక విధమైన కష్టకార్యము. కాని అంతకంటే మేము విస్తరింపచేయలేము అని అంటున్నారు. పోనీ అంతవరకైనా చేయనీయండి. అయితే ఆ ఇల్లు కట్టించేది ఎవరికి ? మనకు Co-operative experience అనేది ఉన్నది. పేరుకు Co-operation. కట్టించినవన్నీ జిల్లాలవారిగా అంటున్నారు. ఒక్కొక్క జిల్లాకు వెళ్ళితే పదివేలు, పదిహేనువేలు, యాభై వేలు ఇచ్చి అంతకంటే బాగా డబ్బు ఉన్నవారికి ఇళ్ళు కట్టుకోటానికి వీలు కలుగజేయడము తప్ప మరేమిలేదు. పేదవాళ్ళకుగాని, మధ్యతరగతి వారికిగాని ఇళ్ళకొరత తీర్చటానికి ఉపయోగ పడడములేదు. ఈ బిల్లులో ఒక క్లాజు పెట్టారు. అది ఏమిటంటే, ప్రభుత్వానికి కావలసిన స్థలము ఏదైన ఉంటే, దానిని మేము notify చేస్తాము. అందులో ఇళ్ళు కట్టకూడదు అని చెబుతాము అని సూచిస్తున్నది పైగా స్థలములో ఇళ్ళు కట్టితే అభ్యంతరపరుస్తాము అని అన్నారు. అందుకు సంతోషమే. అభివృద్ధికొరకు ఇళ్ళు

కట్టితే బాగానే ఉంటుంది ఆ స్థలములో ఇల్లు లేనటువంటి పేదవాడు ఇల్లుకట్టు కునిఉంటాడు. అలాంటి స్థలమును ఏమిచేయబోతారు? ప్రభుత్వం building ఇతరులకు కట్టాలనుకుంటే అందులో ఇదివరకు ఇల్లు కట్టుకున్నవాడు తన ఇల్లు అద్దెకు ఇచ్చి బ్రతకవలెనని కట్టుకుంటే, ఆ స్థలం కావాలని నోటిఫై చేస్తున్నారు ఆ ఇల్లు కట్టుకున్నవాడు, ఏ చిన్న ఉద్యోగస్థుడో, ఏ యాభై రూపాయలు జీతము కలవాడో, ఏ 80 రూపాయిలు తెచ్చుకొనేవాడో అయి ఉంటాడు. అతను పట్టణముమధ్య హెచ్చు అద్దెలు భరించలేక ఈ స్థలము కొనుక్కొని ఇల్లు కట్టుకుంటే, దానిని కావాలని notify చేయడముతో అతని పరిస్థితి ఎట్లా పరిష్కరించదలచుకున్నారు. అతనిని లేచిపొమ్మంటే, అయ్యా మాకు అసలు ఎక్కడకూడ ఇల్లులేదు ఇదితప్ప వేరేలేదు అంటున్నాకూడ, అది అంతా మాకు తెలియదు. మీరు లేచిపోవలసిందే ఈ స్థలము మాకు కావాలి అని notify చేయడం జరిగి, పైగా దానికి ధర notify చేసిన తేదీన ఉన్న ధరనే ఇస్తా మంటారు అలాంటి విధానం సూచించే క్లాజు ఇందులో పెట్టారు ఆ స్థలములో మాకు ఇల్లు ఉందండి అని చెప్పినను, స్థలము ఖరీదే ఇస్తాము. ఇంటి ఖరీదు ఇవ్వము. లేచిపో అనడం జరిగింది. దానిమీద ఈ వ్యవహారము హైకోర్టుదాకా వెళ్ళింది. కాని ఇలాంటి వ్యవహారములలో, మనము శాసనము చేసేటప్పుడు High Court మటుకు ఏమి చేస్తుంది? మనము లేచివెళ్ళమని చెబుతున్నాము. వాడు పేదవాడా, ఉన్నవాడా అని చెప్పలేదు. ఆ యొక్క నిజాయితీ ఇందులో లేకుండా బిల్లును తెస్తే అలాంటి వారిగతి ఏమి కావాలి? కాబట్టి పేదవాళ్లను, చిన్నవాళ్ళను వెళ్ళగొట్టి పెద్దవారికి, భాగ్యవంతులకు ఇళ్ళు కట్టించడమేనా మనము చేసేపని? లేకపోతే అలాంటివారికి స్థలం ఉంటే, అందులో ఇల్లు ఉండకూడదు స్థలం కావాలంటే, అతనికి ఎక్కడైనా వేరే అదే విస్తీర్ణముగల స్థలము చూపించండి. లేకపోతే కొని ఇవ్వండి. అలాంటి సహాయము ప్రభుత్వం చేయకపోతే ప్రయోజనము ఏమి? అతని వద్దనుంచి ఎన్ని గజముల స్థలము తీసుకుంటారో, అన్ని గజముల స్థలము వేరే ఎక్కడనైనా కొని ఇవ్వడము మంచిది. అది ఇందులో లేదు గనుక పెట్టాలి అని అంటున్నాను. దాని పరిసర ములలో ఉన్న స్థలమును acquire చేసి ఆయనకు ఇస్తామని చెప్పి, అందులో building వేసుకుంటే, దాని ఖరీదు అయినా ఇవ్వాలి. లేకపోతే మాత్రము ఇది చాలా అన్యాయమనే చెప్పవచ్చు. అలాంటి క్లాజును ఇందులో చేర్చవలసిన అవసరము ఉన్నది.

ఇక పోతే, ఇందులో చాలా సంతోషమైన క్లాజు ఒకటి ఉన్నది. 1894వ సంవత్సరపు Land Acquisition Act ను వెంటనే అమలు జరిగేటట్లు చేద్దా

మని క్లాజు పెట్టారు పేదవాడు ఇల్లు కట్టుకుంటానంటే, హరిజనులు ఇళ్లకోసం స్థలము కావాలంటే ఇలాంటి క్లాజు అదివరకు చేర్చి ఎందువల్ల అమలు జరప లేదు? డబ్బుగలవారికోసమైతే ఇలాంటి emergency clauses ను చేర్చి అమలు జరుపుతారా? హరిజనులకు acquire చేసి ఇవ్వటానికి రూల్సు అడ్డము వస్తాయా? వీరికి రావా? ఇక్కడ మాత్రము డబ్బు ఉన్నవారికి ఇళ్ళు కట్టించ టానికి extraordinary powers అన్నీ తీసుకొని అమలు జరపటానికి ప్రయ త్నిస్తారా? ఇలాంటి క్లాజు మొట్టమొదట్లోనే పెట్టియుంటే అందుకు బహుళ మేము అడ్డుపెట్టేవారము కాము. ఇది ఎక్కడి న్యాయం? అందువల్ల ధన వంతులకు ఇళ్ళు కట్టటానికి రూల్సు అడ్డము రావా? చిన్నవారికి ఇళ్ళు కావాలంటే, house problem చాలా serious గా ఉన్నది బస్తీలలో slums చాలా ఉన్నవి. ఒక factory కోసం స్థలము కావాలంటే, ఆరు వేల కుటుంబాల ఇళ్ళు ఖాళీ చేయించి అక్కడినుంచి లేచిపొమ్మని notice ఇచ్చారు. Notice ఇచ్చినను వాళ్లు అందులోనుంచి వెళ్ళలేదు. అందువల్ల మంచిపని ఏమి చేశారు అంటే, వాళ్ళకు దేవుడు సహాయపడినట్లు, అవి అన్నీ తగలబడి పోయినవి. అగ్ని ఎవరోపెట్టి దేవునిమీద పెట్టారు. బెజవాడ, గుంటూరు లాంటి పట్టణములలో ఇళ్ళకు స్థలం దొరకక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వాటిని మీరు స్వాధీనపరచుకోండి. వారికి ఉపయోగించగలవు. వారికి సరైన compensation ఇవ్వకుండా స్వాధీనము చేసుకుంటే అది న్యాయముకాదు. వారివద్దనుంచి తీసుకున్నంత స్థలము మీరు ఇంకా ఎక్కడైనా ఇవ్వండి. కాబట్టి ఎక్కడెక్కడ అయితే స్థలము ఉన్నదో, అది తీసుకున్నప్పుడు alternative స్థలము వారికి ఇచ్చిన తరువాతనే మేము తీసుకుంటాము అనే క్లాజు ఇందులో పెట్టినట్లయితే, చాలా ఉపయోగకరముగ ఉంటుంది. వారు అడగ టానికి అవకాశము ఉంటుంది, అలాంటిది ఇందులో లేదు ఇందులో చేర్చితే చాలా సంతోషిస్తాను, లేకపోతే మాత్రము విమర్శించక తప్పదు.

రెండవది ఇంకొక సమస్య. దాంట్లో powers సంజీవయ్యగారు చాల తేలిగ్గా గోటితోటి నెట్టిపారేశారు. ఎందుకంటే మీటింగు జరగడానికి స్పష్టంగా ఉంటుంది కనుక అధికారికి ఇచ్చామన్నారు. నాకు సెనేట్‌లో అనుభవం, జిల్లా పరిషత్తులలో, పంచాయితీలలో అనుభవం. ఏమంటే బి. డి. ఓ. ముందుగా పోయి ఒక ఊరిలో రోడ్డుపని ఇచ్చివస్తాడు. ఆ రోడ్డు పని అమలుజరుగు తూంటుంది, అది sanction కు సమితికి వస్తుంది. సమితికి వచ్చినతరువాత అక్కడ రోడ్డండి, ఇక్కడ రోడ్డండి అని వరుసగా అడుగుతూంటారు. వద్దం టారా-కద్దంటారా? వద్దనేట్లయితే ఆ ఊరివారు తిడతారు. ఒప్పుకోక తప్పదు.

అట్లాంటిదాన్ని వివరంగా ఆలోచించాలి. కమిటీకే ఎందుకు delegation ఇవ్వాలి ? ఉన్న కమిటీ చిన్నది. ఆ కమిటీకి ఎంతమంది వెడతారో తెలియదు

కమిటీ సంగతికి వస్తాను Full Committee ని నిర్ణయించడానికి అధికారం ఉండాలని నేను ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను Absolute authorities మాత్రం Executive Heads కి ఇస్తే ఏమయినా అర్థముంది తరువాత దాంట్లో కరప్షన్‌కి ఉన్నంత అవకాశం మరోదాంట్లో లేదు ఎందువల్లనంటే What is power ? Money and appointment, giving grant, and appointing ఈ రెండూ ఎక్కడైతే ఉంటాయో ఆ రెండే పవర్ అంటాను. దానికి ఉన్నంత పవర్ దేనికీ లేదు. ఎవరికి ఇల్లు కావాలో వాళ్లకి దయదలచి ఇవ్వాలి. దానికి కరప్షన్ కావలసినంత రావచ్చు ఇళ్లకి construction కి contract ఇవ్వాలి దానికి కావలసినంత కరప్షన్ రావచ్చు ముడిపదార్థాలన్నీ కొనాలి, Iron కొనాలి, కొయ్య కొనాలి, workers ని తీసుకురావాలి. ఇవన్నీ ఉండేటప్పుడు majority గా జరుగని స్థితిలో జరిగేందుకు ఏమి ప్రయత్నం చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది ? అందువల్ల డెమొక్రసీలో మనకి విశ్వాసం ఉన్నది కనుక ఒకరికన్న ఇంకొక ఇద్దరిని కలపడమనే నిర్ణయం ఎపుడూ కొంత లోపాన్ని తగ్గిస్తుందనే ఆశ ఉన్నదని నేను గట్టిగా చెబుతున్నాను. అందువల్ల దానికి ఈ extra powers ఇవ్వకుండా ఉండాలని చెబుతున్నాను.

తరువాత దాంట్లో ఇంకొక కొత్తపవర్ ఇచ్చారు, Transfer of Government lands to the Board అని. నేను మనవిచేశేది ఇదే. ఇవాళ ఈ section క్రింద ఇదివరకు ఉన్న చిక్కులన్నీ పరిష్కరించాలని ఉత్తరువులు ఇచ్చారే, అది బాగానే ఉంది అయితే ఇదివరకు గ్రామ సీమల్లో ఇళ్లు కట్టుకొని ప్రభుత్వస్థలాల్లో ఉండి ఎన్నో సంవత్సరములనుండి పిటిషన్లు పెట్టుకుంటూంటే ఇచ్చారా ? వాత్తేరు శాసనసభా సమావేశంలో వారి కివ్వాలనే resolution ఉంది. ఆ తరువాత 1956 లో కళా వెంకట్రావుగారి టైములో కలక్టర్లందరికీ అలాంటివన్నీ వారి కివ్వాలని ఒక G. O. కూడ జారీ చేశారు. అది Executive order Statutory కాదు. ఇక్కడ మన executive లో difficulties పరిష్కరించడానికి మనం అట్లాంటి అధికారం ఇస్తున్నాము. ఈ అధికారం ఇన్ని రోజులనుంచి ఎందు కివ్వలేక పోయారని అడుగుతున్నాను. మీకు బీదలమీద ప్రేమా ? లేకపోతే ఉన్న వారికి ఇళ్ళు కట్టించాలని ప్రేమా? అందువల్ల దాని ఉద్దేశం నేను question చేయడానికి కారణం ఏమంటే ఇళ్ళు కట్టేదానికి కాదు. ఇళ్ల సౌకర్యాలు ఎంత

మందికి కలిగిస్తారనీ కాదు. మనం వదలిపెట్టిన మద్రాసులో మన ఆంధ్రులున్నారుకదా అని ఎప్పుడైనాపోతే మనవారంతా గడపేది గాంధీ కాలనీలో. పాపం, గాంధీగారి పేరుతోటి కోటీశ్వరులంతా ఇళ్లు కట్టుకున్నారు ఏ ఇళ్లు చూచినా 15 వేలు, 20 వేలు, లక్షరూపాయలూను. తక్కువయిన ఇళ్లు ఏమీ లేవు. ఇవన్నీ ఎక్కడనుంచి వచ్చాయంటే Co-operatives నుంచి వచ్చాయి. హైద్రాబాద్ నగరంలో ఇదివరకు House Construction Board వారి బిల్డింగులన్నీ ఉన్నాయి. అపుడు కొంతవరకు చేశారు ఆ చేసినవాటిని మనం అభినందించాలి, తప్పదు. దాంట్లో లోపాలు 90 ఉన్నాయి. ఆ మిగిలిన పది పాళ్లయినా ఇళ్ళ సౌకర్యాలు ఉన్నాయి కనుక అభినందించాలి. ఇక ఇళ్ళు ఇచ్చేటప్పుడు ఎవరికి ఇస్తారు? చిన్న ఉద్యోగస్థులకు మొట్టమొదట ఇస్తారా? Low level నుంచి ప్రయారిటీ ఇస్తారా? కాదు Higher level నుంచి ప్రారంభము అవుతుంది. వాళ్లదగ్గరకు వచ్చేసరికి ఇళ్ళ అన్నీ ఆఖరైపోతాయి. ఇవన్నీ ఆలోచిస్తే ప్రభుత్వం ఇంత అధికారం ఇవ్వడం న్యాయంకాదు అనిపిస్తోంది. కనుక ప్రభుత్వం అధికారము ఇవ్వండి. నేను ఇవ్వవద్దని చెప్పను ఇవాళ ప్లానింగులో development కావలసిన అవసరం ఉంది. బిల్డింగ్సు పెరగాల్సిన అవసరం ఉంది. గవర్నమెంటు మెటీరియల్ కనుక చవుకగా ఖర్చుచేసేట్లయితే చవకగా అవుతుంది. కాని దురదృష్టం ఏమంటే మీరు స్వతంత్ర పార్టీవారికి తప్పకుండా చాల అవకాశం ఇస్తారు. నేను చెప్పేది, గవర్నమెంటు సెక్టార్ లోకి పోతే చిక్కు, ఇదే కనుక ఏ కంట్రాక్టరుకో ఇచ్చేట్లయితే చాల చవకగా వస్తుందేమో. వస్తుందనుకోండి తప్పదు. అందువల్ల private enterprise కావాలంటే మనం ఇవాళ national enterprise ప్లానింగులో చూపిస్తున్నాం, చూపించితీరాలి. చూపించి నిజాయితీ సంపాదించాలి ప్రభుత్వం. Socialistic pattern లోకి తేవాలి. Individual pattern, free enterprise అనికాదు. మనం చేసే కార్యక్రమం ప్రతీదీకూడా అవతలివాడు మనలను కొట్టడానికి వీలయే పద్ధతిలో చేసేట్లయితే నష్టం వస్తుంది. ఈనాడు Co-operative Buildings యొక్క basis జ్ఞాపకం ఉంచుకున్నట్లయితే బిల్డింగులు ఈ విధంగా కడితే ప్రభుత్వ ధనం దుర్వినియోగం అవుతుందనే భయం మాకున్నది. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఎవరెవరికి ఇళ్ళు ఇస్తారో అదిఒక policy క్రింద చేయాలి. ఆ Act లోనే ప్రయారిటీ ఒకరికి నిర్ణయించండి. ఒకఇల్లు ఉన్నవాడికి రెండోఇల్లు ఇవ్వము అని వ్రాయండి. మీకు కావాలంటే చూపిస్తాను. Co-operative colonies లో ఏఊరు తీసుకుంటారో చెప్పండి. ఒకరికి ఊరిలో వంద ఎకరాల పొలముంటుంది. నాలుగు భవనాలు ఉంటాయి. విశాఖపట్టణంలో ఇల్లు కడతాడు, గుంటూరులో

ఇల్లు కడతాడు, ఏలూరులో ఇల్లు కడతాడు, బెజవాడలో కడతాడు. ఎందు కయ్యా అంటే అద్దెకి పనికివస్తుంది అంటాడు పెట్టుబడికి ఖర్చు మనం ఇస్తాం, కంట్రోల్ మనము ఇస్తాము, Development కి ఇంజనీర్లని మనం ఇస్తాం ఎందుకివ్వాలి మనము ? ప్రభుత్వము వారిని ఆలోచించమని కోరుతున్నాను ఇల్లు లేనివాడికి మాత్రమే ఇస్తాము, ఇల్లు లేనివారిలో తక్కువ జీతగాళ్లకు మాత్రమే ఇస్తాం, కార్మికులకు మొట్టమొదట ఇస్తాం, చిన్న ఉద్యోగస్థులకు ఇస్తాం అనే lower level ప్రధానంగా పెట్టుకొనడానికి ప్రయత్నంచేయాలి దాని administration ఎవరుచూస్తారు ప్రతిదాంట్లో మనకి ఒకచిక్కు వస్తోంది గవర్నమెంటు ఖర్చుతో పని ప్రారంభించేది, దానిని autonomous body అనేది. ఈ autonomous body లో ఎవరుంటారయ్యా అంటే దేముడు. ఇపుడు చూస్తున్నాం. Road Transport వుంది. Nationalise చేశామన్నారు Nationalise చేశాక Board కి అప్పచెప్పామన్నారు. వారి మీద పెత్తనము మాత్రము అపుడపుడు మనమే చేస్తున్నాం. కాని వాళ్లని అడగడానికి వీల్లేదు ఇది కూడా ఇపుడంతే క్రిందటితడవ బిల్లుతెచ్చిన సందర్భములో ఎందుకంత అఘాయిత్యము జరిగిందని ఆలోచిస్తే పెద్ద ప్రమాదమేమీ జరగలేదు. దాంట్లో గవర్నమెంటు nominate చేస్తామన్నారు. Execution కి ఆఫీసరును వేస్తున్నారు. అసలు Executive powers కి nomination ఎందుకండీ, statutory body ఉన్నపుడు. శాసనసభ్యులను కూడ దాంట్లో పెడితే బాగుంటుందన్నారు. దానికి నవాబ్ జంగ్ గారు ఇద్దరిని ఉంచడానికి ఒప్పుకుంటామని చెప్పారు. దాదాపు ఎగ్రిమెంటుకి వచ్చింది. తరువాత గవర్నమెంటు ఆఫీసర్లు ఇది మీరు Act లో పెట్టడానికి వీలులేనన్నారు. ఇవతలకి వచ్చి ఏమండీ, వారు వద్దంటున్నారు. నా మీద విశ్వాసం ఉందికదా! నేను ఎసంబ్లీ మెంబర్లను, Council మెంబరును వేస్తాను, నా మాట ఒప్పుకుని చేయండి అన్నారు. ఈలోగా డిప్యూటీ స్పీకరుగారు ఇది discussion కి ఎట్లా allow చేస్తామ ? House ఏ కార్యక్రమంలేకుండా ఉండడానికి వీలులేదు. కనుక నేను vote కి పెడుతున్నానన్నారు. మెహిదీ నవాబ్ జంగ్ గారికి దానిని oppose చేయడానికి conviction చాలలేదు. ఆఫీసర్లని కాదనలేని స్థితిలో ఉన్నారు. తాము అన్న మాటను వ్యతిరేకించలేని స్థితిలో ఉన్నారు. Voting అయ్యే సరికి వారేమో మాట్లాడలేదు. Amendment పాసయింది. తరువాత amended clause వచ్చేసరికి గవర్నమెంటు దానిని oppose చేయమని strong గా కూర్చున్నది. అపుడు వెనకనుంచి వచ్చిన powerful lever తోటి అంటే బ్యూరాక్రసీ lever తోటి నవాబ్ జంగ్ గారు ఏమీ చేయలేక వేను దీనిని

withdraw చేసుకుంటున్నానన్నారు ఆ స్థితే సంజీవయ్యగారు fare చేయబోతున్నారా అని అడుగుతున్నాను దాన్ని మారుస్తారా సంతోషం. అది కూడ వారు ఇట్లాంటి amendments తో బాటు దాంట్లో రాస్తే మాకు ఆలోచించుకోడానికి చోటు ఇచ్చేది తలకాయ ఊపుతున్నారు అక్కడ చేయనని చెబుతున్నారు అది నోటితో కూడ చెబితే చాల సంతోషం. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఎసంబ్లీ నుంచి ముగ్గురిని, కౌన్సిల్ నుంచి ఒకరిని - ఈ నలుగురిని proportional representation క్రింద దాంట్లో కలపండి అని తరువాత దాంట్లో Sanitary Engineer కూడ ఉండవలసిన అవసరంఉంది. కావాలంటే ఇంకొక ప్లానింగుఅతనిని కూడ వేయండి. చిన్న కమిటీగానే ఉంచుకోండి. పెద్ద కమిటీగా ఉండాలనేది ఏమీ నాకు లేదు Representative Committee అయితే కాస్త ఎక్కువగా చెప్పుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దాన్నిగురించి ప్రభుత్వం ఆరోజు బ్యూరోక్రసీ క్లచస్ క్రింద విఫలం అయింది. మరొకమాటు అది repeat చేయకుండా ఉండడానికి సంజీవయ్యగారిని ఆలోచించమని కోరుతూ ఈ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. ఇంతా చెప్పేది బలపరచకుండా ఉండడానికికాదు. ఎందుకంటే నేను general principle కి disagree కావడంలేదు. ఇవాళ Houses చాల construct చేశారు. వాటికి allotment వస్తున్నది. ఈ allotment లో ఏయే అవస్థలు పడుతున్నారో మనకితెలుసు. చివరికి ఒక M. L. A. రికమెండు చేస్తేనేగాని సెక్రటేరియట్‌లో వాడికి ఇల్లురాదు. మడికట్టుకు కూర్చున్నవాడికి పొట్లకాయలతోనహా గుడ్డకాస్తాపోతున్నది. మడికట్టుకోకుండా కూర్చున్నవాడికి మొత్తం వాడికేవస్తున్నది. ప్రతిచోట interfere అయేవాడు అన్నీ తెచ్చుకుంటున్నాడు. మేము జోక్యం చేసుకోమయ్యా అని ఏ M. L. A. అయినా ఒకడితో అంటే వాడికి ఇల్లు రాదు. ఈ allotment లో senior, junior అనే తేడాలేదు. అందువల్ల ప్రయారిటీ విషయంలో ఒకవిధానం అవలంభించి అది శాసనసభముందు కూడ పెడితే ఆత్మవిశ్వాసంతోటి మేము ఈ శాసనాన్ని బలపరచడానికి వీలుంటుంది. అందువల్ల దీన్ని బలపరుస్తూ Regional Council నుంచి తిరిగివచ్చేలోగా amendments కూడ తీసుకురావాలని, ఒకవేళ అపుడు తీసుకురాలేకపోతే undemocratic గా ఉన్నట్లయితే అపుడు షమిచేయాలో ఆలోచిస్తామని మనవిచేస్తూ మంత్రిగారిని ఈ విషయంలో క్లాస్త జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ బసవ మానయ్య : అధ్యక్షా, ఇపుడు ప్రత్యేకంగా ఈ గృహనిర్మాణానికి సంబంధించింది తెలంగాణా ప్రాంతంలో కొంతకాలంలో మంచిపని చేస్తోంది. అయితే దానికి కొన్ని మార్పులుచేసి అధికారాలు ఇస్తూ కేంద్రప్రభుత్వం మంచి

ఇవ్వబడేడబ్బు ప్రత్యేకంగా ఈ మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఉండడానికి ఇండ్ల కొరత తీరాలనే కేంద్రప్రభుత్వ ఉద్దేశం Life Insurance Corporation వారికికూడ డబ్బు ఇందులోంచి ఇవ్వడానికి అవకాశాలున్నాయి. ఇంతకు ముందే కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి, Life Insurance Corporation వారినుంచి తెలంగాణా ప్రాంతంలో అన్ని municipalities కి వారు పంపించారు. మీకు ఎన్ని ఇళ్ళు అవసరం ? ఎంత అవసరం మొదలయినవి సేకరించారు. కొంచెం ఆలస్యమైనప్పటికీ మన గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు ఇందులో కావలసిన మార్పులు చేయవలసి ఉన్నప్పటికీ ఇది కొంచెం ప్రగతియుక్తమయినటువంటి బిల్లు అనడానికి సందేహములేదు మన ఆంధ్రప్రాంతంలో ఉన్న ఇళ్ళ కొరత అందరికీ తెలిసిందే

ఒక గ్రామ పంచాయితీ ప్రాంతములో ఒక Village Level Worker వచ్చి పనిచేయాలంటె, అతనికి అక్కడ ఉండడానికి ఇల్లు దొరకదు. Town, municipal ప్రాంతములో అయితే, అక్కడికి వచ్చేటటువంటు B D. O. మొదలైనటువంటి ఉద్యోగులకు ఇళ్లులేవు అనేటటువంటి నెపముతో, వాళ్ళను transfer చేయడం, లేదా ఒకొకసారి వాళ్ళు ఉద్యోగం వదలుకొని పోవడం కూడా జరుగుతున్నది. Housing Board తన అధికారాలను Chairman మొదలైనటువంటి వాళ్ళకు ఇవ్వడం అనేది ఇందులో చూపించబడింది. తెలంగాణా ప్రాంతములో ఈ Housing Societies register చేయబడిన తరువాత వాటికి ప్రభుత్వము అప్పులు ఇస్తుంది. అప్పుడు దానికి సంబంధించి 30, 40 ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పవలసియుంటుంది. ఆ భూమికి సంబంధించి, deed కు సంబంధించి, ఇంకా ఏవేవో ప్రశ్నలు ఉంటాయి. దానిమీద ఆఫీసర్ల అభిప్రాయం తీసుకోడానికి ఆరు నెలలువరకు ఆ కాగితాలు తిరుగుతూ ఉంటాయి. ఒకటివ్రాసి పంపితే, మళ్ళీ ఇంకొకటి అడగడం, ఈ విధంగా ఎన్నోసార్లు ఆ కాగితాలు తిరుగుతూ ఉంటాయి జోగిపేటలో ఒక Housing Society register చేయబడింది అది సరిగా ఉన్నదా లేదా అని చూడడానికి 10 సార్లు objection వ్రాసి పంపించారు. ఆ విధంగా 9 మాసాలు గడిపారు. అందులో కూడా ఒకేసారి objections వ్రాసి పంపరు. ఒకదానికి సమాధానం వ్రాసి పంపిస్తే మళ్ళీ ఇంకొకటి అడగడం అదివ్రాసి పంపిస్తే, మరల ఇంకొకటి అడగడం ఈ విధంగా delay అవుతున్నది. ఇదివరకు లోగడ హైదరాబాద్ చట్టం ప్రకారం ఏదైతే land acquisition గురించి ఆలస్యం జరుగుతూ ఉండెనో, (1309 Fasli Hyderabad Act ప్రకారం) దానిని ఇప్పుడు Land Acquisition Act 1894, Central Act ను అనుసరించి ఏ విధంగా అయితే మార్పు

తీసుకువచ్చి తొందరగా ఆ land acquisition చేసుకోవడం అనేది సూచించారో అదే విధంగా ఈ విషయంలోకూడా 9 సార్లు objection పెట్టకుండా ఆలస్యం జరగకుండా మార్పుతీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది ఆ Executive Head of Departments అంతా ఉన్నప్పటికికూడా ప్రతిసారి కొత్త objections పెట్టడం ఈవిధంగా సంవత్సరంవరకు ఆలస్యంచేస్తూ ఉంటే, ఆ ఉద్దేశమే దూరమవుతుంది. ఆ ఇంజనీర్లు మొదలైనవారు సరిగా పనిచేయడంలేదు ఇళ్లు కట్టుకోవాలనుకున్నవారికి ఒక సంవత్సరంవరకు ఈ విధంగా పైరవీకొరకే సరిపోతుంది. సమితిలో Head of the executive అయినటువంటి B. D. O. అతడు representative of the executive. ఆ విషయము సరిగా చూడాలి. Housing Scheme గురించి అక్కడ ఇచ్చినటువంటి దరఖాస్తులు మళ్ళీ వెనుకకు వస్తున్నాయంటే, ఆ B D. O. సరిగా చూడడం లేదన్నమాట. Town Committees కు Executive Officers ఇచ్చినారు ఆ Executive Officers చూచిన తరువాత కూడా కొన్నిసార్లు అవి తిరిగివస్తున్నాయి. అంటె వాళ్ళు సరిగా చూడడం లేదన్నమాట. కలెక్టరునుంచి ప్రభుత్వం దగ్గరకు వచ్చేవరకు ఈ రకంగా వ్యవహారం జరుగుతున్నదంటే. వారు ఎంత irresponsible గా ఏ మాత్రం బాధ్యతలేకుండా ఉంటున్నారో ఊహించుకోవచ్చు. కాదనూరు అనే గ్రామంలో హరిజనులకు ఇళ్లు కావాలని అక్కడ భూమిని తీసుకోడానికి ఏడు సంవత్సరాలనుంచి correspondance నడుస్తున్నది. అది ఇప్పుడు ఏ stage లో ఉన్నది అంటె Deputy Collector ను action తీసుకోమ్మని పంపించినామని, దానిని గురించి మంత్రిగారు జవాబు ఇచ్చినారు అదే విధముగా జోగ్ పేట్ లో అక్కడ ఉండే ఒక land కూరగాయల market కోసం తీసుకోవాలనుకొంటే, దానికి తహశీలునుంచి జవాబు రాదు. ఆ వ్యవహారం 18 సంవత్సరాలనుంచి నడుస్తుంది. అందువల్ల కొన్ని మంచి ఆలోచనలు ఉన్నప్పటికినీ, దానిని అమలు చేయడంలో ఇంత ఆలస్యం అవుతున్నది. దానినిమాత్రం దూరంచేయడానికి ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు 21 తారీఖున మన Regional Committee సమావేశ మవుతుంది గనుక ఈ బిల్లును తొందరగా Regional Committee కి అది సమావేశం అయ్యే సమయానికి పంపించినట్లయితే బాగుంటుంది. ఈ బిల్లు విషయం ఇంతకుముందు వచ్చినప్పుడు మనముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడే చెప్పినట్లు, దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు దీని విషయం యాద్ లేకుండా ఇది ఉండిపోవడం జరిగిందనే విధంగా కాకుండా, దీనిని ఇంకా 5, 6 నెలలు పొడిగించకుండా 21 వ తేదీన Regional Committee లో ఇది చర్చకు వచ్చేవిధంగా చేస్తే చాలా బాగుంటుంది. ఈ ఇళ్లకోసం

తక్కువ ధరకు అందేలా ఏర్పాటు చేయగలిగితే గృహనిర్మాణం చురుకుగా సాగిపోతుంది. సిమెంటు ఫాక్టరీ దగ్గర విడుదల అయి, కొనుక్కునే వానివద్దకు చేరేటప్పటికి ధర రెండింతలవుతోంది. కంట్రోలు ధరకు ఇనుము అందుటలేదు. కంట్రోలు పేరుతో అనేక నిబంధనలు ఉండటంవల్ల ఇబ్బందిగా ఉన్నది గృహ నిర్మాణ పరికరాలు తేలికగా లభ్యమయ్యేట్లుచేసి, ఋణాలు ఇచ్చినట్లయితే గృహనిర్మాణం విరివిగా జరుగుతుంది. ప్రభుత్వంవారు విపరీతంగా ఖర్చుచేస్తూ గృహనిర్మాణ వసతులు కల్పిస్తున్నామంటే లాభంలేదు ప్రజలమీద భారాన్ని ఇంకా ఎక్కువ మోపడంతప్ప సులభతరంకాదు ఇప్పుడు కొన్నిచోట్ల గృహ నిర్మాణాలుచూస్తే ఖరీదు హెచ్చుగా ఉండి, దృఢముగా లేకుండా ఉన్నవి అనేకచోట్ల పగుళ్ళు ఏర్పడి నీరుకారుతున్నవి గట్టిగా ఇళ్ళుకట్టుకొనుటకు మంచి డిజైన్సు తయారుచేసియిచ్చి నూటికి 80, 90 వంతులు ప్రభుత్వం ఋణం యిస్తే గృహనిర్మాణం త్వరత్వరగాసాగుతుంది పట్టణాలలో ఇళ్లుఉండి, చేసుకునేందుకు పని ఉంటే పల్లెటూళ్ళలోనే నివసించాల్సిన కర్మం ఉండదు. పట్టణాలలో ఇళ్లవసతులు, ఉద్యోగ వసతులు ఏర్పడితే పట్టణాలకే వస్తారు. అలాంటప్పుడు పట్టణాల సమస్య ఎంత తీవ్రతరం అవుతుందో, దానికి ప్రభుత్వం ఎంత ఖర్చు పెట్టవలసివస్తుందో ఆలోచించాలి. అందువల్ల పల్లెటూళ్లలో ఇళ్లు కట్టడానికి సహాయంచేయడం అవసరం. ఎక్కడయినా ఒక యిల్లు ఉన్నవారికి ప్రభుత్వం మళ్లీ సహాయం చేయడం, ఇల్లు కట్టించడం ఎంతమాత్రం భావ్యంకాదని మనవి చేస్తున్నాను. పైగా పల్లెటూళ్లలో నివాసం ఉండాలంటే పనులు కూడ కల్పించాలి అందువల్ల లఘుపరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమలు పల్లెటూళ్లలో ఎక్కువగా ఏర్పాటుచేయుట చాల అవసరం. పైగా ప్రభుత్వం ఈ గృహ నిర్మాణ శాఖలో సిబ్బందిని ఎక్కువగా పెట్టి ఎక్కువ ఖర్చుచేస్తోంది కాని యీ గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమం ఏవిధంగా సాగుతున్నది, ఆ ఖర్చుకు తగిన ఉపయోగం ఉన్నదా అనేది బాగా పరిశీలిస్తే తేలుతుంది. ఇపుడు ఉన్న ఇళ్లు మంచి స్థితిలో ఉన్నవా ? సులభంగా తయారవుతున్నవా ? ఇళ్లు లేనివారికి అందుతున్నవా ? నిపుణులను వేసి పరిశీలించుట అవసరం. అలాంటి పరిశీలనకు ఒక కమిటీని వేసి పరిశీలించాలని, ఏవిధంగా సహాయపడితే చౌకగా, సులభ తరంగా ప్రజలకు గృహనిర్మాణం అందుబాటులో ఉంటుందో ఆలోచించి బిల్లు తెస్తే చాలా బాగుండేది. ఇలాంటి బిల్లులో సిబ్బందికి ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టే విధానం ఉండటం, ఇళ్ల డిజైన్సు విషయంలో తగిన ఆలోచనలు లేకుండ ఉండటం, యిది గృహనిర్మాణం వృద్ధిచేయడానికిగాక ప్రతిబంధకంగా అధిక ఖర్చుకు కారణం అవుతుందని అనుకొంటున్నాను. గృహనిర్మాణ పరికరాలు

తక్కువ ధరలకు సులభంగా లభ్యమయ్యేట్లు చేసి. ప్రభుత్వంవారు అప్పులు ఎక్కువగా యివ్వడానికి ప్రయత్నిస్తే మంచిదని సూచిస్తున్నాను.

*شری رنگناتهه راؤ۔ مسٹر اسپیکر سر۔ اب جو بل انٹروڈیوس کیا گیا ھے وہ بہت پہلے ھی آندھرا پردیش پر لاگو کرنا چاھئیے تھا مگر چند ڈیفیکلٹیز کی وجہہ سے پوسٹ پون کیا گیا تھا۔ ھم جانتے ھیں کہ آندھرا پردیش میں سلمس بہت زیادہ ھیں۔ اسلئیے جلد سے جلد آندھرا پردیش سے ان کو صاف کرنا چاھئیے۔ ھلتھہ پوائنٹ آف ویو کے لحاظ سے بھی اسکو امپلیمنٹ کرنا بہت ضروری ھے۔ اس بل کے مقاصد بہت اچھے ھیں۔ اس کے باوجود اس ایکٹ میں فینانشیل پوزیشن کلیر نہیں بتائی گئی ھے۔ سکشن (٦٢) میں سب سکشن (٢)

In sub-section (2) of Section 62 of the Principal Act, for the words 'to make arrangements with bankers', the words, "to enter into financial arrangements with banks and other financial institutions including the Life Insurance Corporation of India" shall be substituted.

اس لحاظ سے فینانشیل پوزیشن کیسا رھیگا اس بل میں کلیر نہیں بتایا گیا ھے۔ کم از کم آندھرا پردیش کی حد تک ھوزنگ بورڈ قائم کرکے ڈسٹرکٹ اور تعلقہ لیول پر بڑے بڑے شہروں میں لاگو کر رھے ھیں تو فینانشیل پوزیشن ساؤنڈ رھنی چاھئیے۔ انشورنس کارپوریشن کا کچھہ حصہ ٢٥ یا ٤٠ فیصد ھوزنگ بورڈ کو دینا چاھئیے۔ اس کا اظہار اسپیسیفک طور پر کرنا چاھئیے۔

میری دوسری سوچنا یہہ ھے کہ لینڈ ایکویزیشن کا مسئلہ کانسٹی ٹیوشن کے لحاظ سے کسطرح طے کیا جائیگا اس پر بھی سوچنا چاھئیے۔ پبلک ریپریزنٹیٹوز کا رھنا ضروری ھے۔ پبلک کا کانٹیکٹ ضروری ھے لیجسلیٹیو اسمبلی سے ھوں یا ضلع پریشد سے ھوں کچھہ لمیٹیڈ ممبرس اس میں رھنے چاھئیں۔

میری دوسری سوچنا پالیسی کے بارے میں ھے۔ لو انکم گروپس کے مشکلات کو دور کرنے کے لئیے یہہ بل لایا گیا ھے لیکن الاٹمنٹ کے سلسلہ میں مشکلات ھیں۔ لو انکم گروپس کے نام پر بلڈنگس کے کنسٹرکشن کے باوجود اس میں گزیٹیڈ آفیسرس دیکھنے میں آتے ھیں۔ کلیر پالیسی ھونی چاھئیے۔ جو بھی اماؤنٹ الاٹ کرتے ھیں وہ ٹھیک ڈھنگ سے خرچ ھونی چاھئیے۔ اتنا کہتے ھوئے میں اپنی تقریر ختم کرتا ھوں۔

*శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు (పాతపట్నం-జనరల్): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు తీసుకువచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఇళ్ళు నిర్మించే విషయంలో

కేవలం పట్టణాలలో మాత్రమేకాదు, పల్లెటూళ్ళలో కూడ ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. పల్లెటూళ్ళలో కూడ ప్రభుత్వము ఇళ్లు నిర్మించి, ఇళ్లులేని పేదవారికి ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను మనము భూసంస్కరణలు తీసుకువచ్చి, ఏ తీరుగా అయితే భూమిపై సీలింగ్ పెట్టినామో, అదే తీరుగా, ఎక్కువ ఇళ్ళు కలిగిఉన్నవారి దగ్గరనుండి కూడ ప్రభుత్వం ఇళ్లు తీసుకోవలసి ఉన్నది. కాబట్టి ఈ హౌసింగ్ బోర్డుయొక్క ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యత చాలా హెచ్చుగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను ప్రభుత్వం హౌసింగ్ బోర్డుద్వారా ఇళ్ళు కట్టించి, 'ఇళ్ళుగలవారికి కాక, ఇండ్లు లేకుండా ఉన్నవారికే ఇళ్ళు ఇవ్వటానికి మనము ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి రెండుమూడు ఇళ్ళు ఉన్నవారికి ఇళ్ళు ఇవ్వకూడదని మనం ఖచ్చితమైన నిర్ణయము చేయవలసిఉన్నది భూమి ఎక్విజిషన్ విషయంలో కూడ ప్రభుత్వం ఒక కొత్తపద్ధతి, మంచి పద్ధతి అనుసరించబోతున్నది. లేనట్లయితే, హరిజనులకు ఇళ్ళస్థలాలు ఇవ్వటానికి ఆటంకాలు వచ్చినట్లుగనే ఇక్కడకూడ ఆటంకాలు రావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ బిల్లు సక్రమంగా అమలుచేయటానికి ప్రయత్నం చేయాలి గ్రామాలలోని పేద ప్రజలు ఇళ్ళ విషయంలో చాలా బాధలు పడుతున్నారు. అగ్ని ప్రమాదముల వల్లకూడ వారు చాలా నష్టము పొందుతూ ఉన్నారు. అగ్ని ప్రమాదములను తొలగించలేకుండాఉన్నాము. లోఇన్‌కమ్ గ్రూపుస్కీముక్రింద గ్రామాలలోబీద వారికి చిన్నచిన్న ఇళ్లుకట్టి ఇచ్చుటకై అవసరమైన ధనాన్ని సంపాదించటానికి ప్రజలదగ్గరకు వెళ్ళి ప్రభుత్వం అప్పు తీసుకువచ్చే అవకాశము ఉన్నది. ప్రభుత్వం అప్పుచేసి అయినా అవసరమైన డబ్బు సేకరించి, పల్లెటూళ్ళలో ఇళ్లు నిర్మించి, ఇళ్లులేనివారికి అమ్మటానికి ప్రయత్నంచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు రీజినల్ కమిటీకి పోవలసిఉన్నది. ఈ బిల్లు వెంటనే అమలుచేయటానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేయాలి. ప్రతిజిల్లాలోను ఒక్కొక్క బోర్డును స్థాపించి, గ్రామాలలోను, పట్టణాలలోను ఇళ్లు నిర్మించాలి. పట్టణాలలో రెండు మూడు ఇళ్ళు ఉన్నవారికే ఇళ్లు ఇస్తున్నారు. వాళ్ళకు ఇళ్ళు కొనటానికి కెపాసిటీ ఉన్నది కాబట్టి వారికే ఇవ్వాలి అన్నదికాదు. ఇళ్లులేనివారికి, ఇళ్లు కట్టుకోలేని పరిస్థితులు ఉన్నవారికి, పేదవారికి, ఇళ్ళుఇచ్చే విషయంలో ఫస్ట్ ప్రిఫరెన్సు ఇవ్వాలి. కొందరు రెండుమూడు ఇళ్ళు ఉన్నవారు కూడ అద్దెలు వస్తాయనే దృష్టితో ప్రభుత్వం కట్టించిన ఇళ్ళను కొనటం ఆరంభిస్తున్నారు. అటువంటిది సంపూర్ణంగా అరికట్టాలని ప్రభుత్వం వారికి మనవిచేస్తూ, యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను.

*శ్రీ డి సంజీవయ్య: అధ్యక్షా, నేను ఇదివరకే మనవిచేసినట్లు యీ బిల్లు రీజినల్ కమిటీకి వెళ్ళవలసిఉన్నది కాబట్టి, దీనిపై ఇక్కడ విశేషముగా చర్చ చేయవలసిన అవసరములేదు (శ్రీ) యలమందారెడ్డిగారు ఆ రోజు బిల్లు ఎందుకు విత్‌డ్రా చేసుకొన్నారు అని అడిగారు. ప్రాతినిధ్యం గురించి ఆలోచించాలనుకొన్నాము. ఆ బోర్డులో అసెంబ్లీనుండి కొంతమంది, కౌన్సిల్ నుండి కొంతమంది, ఉంటే మంచిదని అన్నారు. కేవలం గవర్నమెంటు రిటైర్డ్ ఆఫీసర్స్‌నే అందులో వేశారు అని ఆరోపించారు రిటైర్డ్ ఆఫీసర్‌కు కేవలం ఉద్యోగం ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో చైర్‌మన్‌గా వేయలేదు ఉద్యోగ కాలంలో ఆయన చూపిన ఆసక్తినిబట్టి, టౌనుప్లాన్‌కు సంబంధించి, గ్రామాల పట్టణాల అభివృద్ధికి సంబంధించి వారుచేసిన కృషినిబట్టి-వారికి ఇవ్వటం మంచిది, వారివల్ల మంచి కార్యం జరుగుతుంది అనే ఉద్దేశంతో—వారిని చైర్‌మన్‌గా వేయటం జరిగింది. ఒకసారి నేను వరంగల్‌కు వెళ్ళినపుడు, అప్పుడే చైర్‌మన్ పదవినుండి విరమించిన హయగ్రీవాచారిగారు కనుపించి ఏవో విషయాలు మాట్లాడుతూ, మాటల సందర్భమున వారి విషయం కూడ మాట్లాడినారు. "వారు బాగా టౌన్ ప్లాన్ వేయగలరు, వారు మంచి ఆఫీసర్. వారు ఊరికేనే ఇన్స్‌పెక్షన్‌కు వచ్చి టౌన్ చూడగానే — ఇది యీ విధంగా చేస్తే టౌన్ ఈ రకంగా ఉండాలి, ఈ రోడ్డు ఇట్లా ఉండాలి, ఈ పార్కు ఇట్లా ఉండాలి అని చెబుతారు. వారు ఎంతచక్కని సలహా లిస్తారనుకొన్నారు? ఆయన సర్వీసెస్‌ను మీరు ఎందుకు యుటిలైజ్ చేసుకోకూడదు" అని వారు సలహా ఇచ్చినారు. వారేకాదు, చాలామంది వారినిగురించి అన్నారు వారి వర్కు విషయంలో నాకుకూడ స్వయముగా తెలుసును అందుచేత, వారిని చైర్‌మన్‌గా వేయటం జరిగింది. అసెంబ్లీ సభ్యులు, కౌన్సిల్‌సభ్యులు ఆ బోర్డులో ఉండటానికి వ్యక్తిగతంగా నాకు ఎట్టి అభ్యంతరము ఉండదు అక్కడ వారు లోటుపాట్లు లేకుండా పనిచేస్తే ఆ బోర్డుగురించి ఇక్కడ అసెంబ్లీలో గౌరవసభ్యులనుండి విమర్శరావటం అనేది జరగదు కౌన్సిల్, అసెంబ్లీ మెంబర్సు కూడ దానిలో ఉండాలనే విషయాన్ని నేను అంగీకరిస్తున్నాను ఆవిధంగా ఏ స్టేజిలో యీ బిల్లులో ఏర్పాటుచేసుకొందాము అన్నది ఆలోచిద్దాము ఇప్పుడు వేసిన బోర్డులో అచ్యుతరెడ్డి ఎం. ఎల్. ఏ., కౌన్సిల్‌లోని లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ మక్దూమ్‌మొహిద్దీన్, ఛీఫ్ ఇంజనీర్ బాలప్రసాద్‌గారు ఉన్నారు చైర్‌మన్‌ల కంటూ ఒక ఛాంబర్ ఉంటే, ఆ ఛాంబర్‌కు చైర్‌మన్‌గా ఉన్న ఉప్పల రామారావుగారిని కూడ ఆ బోర్డులో వేసినాము. రామిరెడ్డిగారు చైర్‌మన్‌గా ఉన్నారు. అక్కడ సక్రమంగా పనులు జరుగుతాయని ఆశిస్తున్నాను. అది

అటానమస్ బాడీ, జాగీర్దార్ల మాదిరిగా రాజ్యం నడుపుతున్నారు — అని వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు విమర్శించారు మేము దానిని అటానమస్ బాడీగా చేయకపోతే, ప్రభుత్వం ఆ బోర్డులో జోక్యం కలిగించుకోవటానికి అటానమస్ బాడీగా చేయలేదు, అని విమర్శిస్తారు అటానమస్ బాడీగా చేస్తే, వారు సర్వస్వతంత్రంగా వ్యవహరించే అవకాశం కల్పిస్తున్నారు అని విమర్శిస్తారు ఆ బోర్డువారు ఏమైనా లోపాలు చేసినపుడు, ప్రభుత్వం తనకు ఉన్న అధికారాన్ని ఉపయోగించి ఆ లోపాలు లేకుండా చేస్తారు, అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. బీదవాళ్లు గుడిసెలు వేసుకొన్న స్థలాలను ప్రభుత్వం ఎక్వయిర్ చేయదలచుకొంటే, ముందుగా వారికి వేరే స్థలం ఇచ్చినతర్వాతనే ఆ స్థలంనుండి తొలగించాలి అని చెప్పారు వారికి ఆల్టర్నేటివ్ స్థలం చూపిస్తేతప్ప, వారిని ఆ స్థలాలనుండి తొలగించకూడదనేది నా అభిప్రాయము నేను మద్రాసులో మంత్రిగా ఉండినపుడే యీ విషయాన్ని రాజాజీగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. దానికి ఒక ప్రత్యేకసమావేశం పెట్టి, గుడిసెలలో నివసించే పేదవారి భూమి తీసుకోవాలంటే, మొట్టమొదట వారికి ఆల్టర్నేటివ్ స్థలం చూపిస్తే తప్ప, వీలులేదు అనేమాటను రాజాజీగారిచేత అనిపించిన సంగతి ఉన్నది కాబట్టి ఆ విషయాన్ని నేను ఇప్పుడు సంపూర్తిగా ఆమోదిస్తున్నాను వారికి వేరే ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చేంతవరకు ఇప్పుడు ఉన్న ఆ ఇళ్లస్థలాలనుండి తొలగించకూడదని గౌరవసభ్యులు చేసినసూచనతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అందుకు వీలుగా యీ బిల్లులో ప్రొవిజన్ ఏర్పాటుచేసే విషయం తిరిగి అసెంబ్లీముందుకు వచ్చినపుడు యోచిద్దాము. హౌసింగ్ బోర్డ్ గృహనిర్మాణ నిమిత్తం ఏదైనా ఒక స్థలమును ఎక్వయిర్ చేసే ఉద్దేశముకలిగి, దానిని ప్రకటించిన తర్వాత, ఎవరూ ఆ స్థలములో గుడిసెలుగాని ఇళ్లుగాని కట్టుకోకుండా ఉండేటట్లు చూడవలసి ఉన్నది. ఎవరైనా ఆ స్థలంలో గుడిసెలు వేసుకొంటే, వాళ్ళను పొమ్మంటే కష్టంగా ఉంటుంది, కాబట్టి ఎవరూ అక్కడ ఇళ్లు కట్టుకోకుండా ఉండేటట్లుచూడవలసి ఉంటుంది అందుకు అవసరమైన సవరణలు యీబిల్లులో చేసుకోవచ్చును. ఇక్కడ లాండ్ ఎక్విజిషన్ విషయంలో కొత్తపద్ధతి అవలంబిస్తున్నారు, హరిజనుల ఇళ్లస్థలాల విషయంలో కూడ ఆ విధంగా చేయకూడదా, అని అంటున్నారు. హరిజనుల ఇళ్లస్థలాల విషయంలో కూడ అవసరమైతే ఎమర్జెన్సీ ప్రొవిజన్స్ ఉపయోగించమని కలెక్టర్స్‌కు అనేక పర్యాయములూ ఉత్తర్వులు ఇవ్వటం తటస్థించింది. ఈ హౌసింగ్ బోర్డుకు సంబంధించి ఏవైతే ఎమర్జెన్సీ అధికారాలు ఇవ్వబడుతున్నవో, ఆ అధికారాలు అన్నీకూడ హరిజనుల ఇండ్లస్థలాల సేకరణ విషయంలో కూడ వినియోగించేటట్లు, చూస్తామని

హామీ ఇస్తున్నాను. ఇళ్ళు లేనివారికి ఇళ్ళు ఇవ్వటంలేదు, ఇళ్ళు గలవారికే— రెండు మూడు ఇళ్ళు ఉన్నవారికే—ఇస్తున్నారు అని విమర్శిస్తున్నారు ధనవంతులకే ఇళ్ళు ఇస్తున్నామన్నారు. అది నిజం కాదు నేను మొన్ననే ఒక స్కీముకు శంకుస్థాపన చేయటము తటస్థించింది అక్కడ వన్‌రూమ్ టెన్‌మెంట్స్ కడుతున్నారు. ఆ వన్‌రూమ్ టెన్‌మెంట్స్ ఏ పెద్దషావుకార్లు, ధనవంతులు వచ్చి తీసుకుంటారు? అవి చిన్న ఉద్యోగస్థులకొరకు ఏర్పాటుచేయబడినవి. అవి చిన్న ఉద్యోగస్థులకు కేటాయింపబడినవి డెలిగేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ గురించి కొందరు ఆక్షేపించారు. చిన్నచిన్న దైనందిన కార్యక్రమములు నిర్వహించుటకు కూడ బోర్డువారు అన్ని పర్యాయములు సమావేశం కావటం ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది? ప్రతి చిన్న విషయానికి బోర్డు సమావేశం కావాలంటే కష్టము. కొంత డెలిగేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ ఉండాలి అధ్యక్షులు ఆ పవర్స్ సక్రమంగా వినియోగిస్తున్నారా లేదా అన్నది బోర్డువారు తనిఖీ చేయాలి. వారు తమకు ఇచ్చిన అధికారాలను దుర్వినియోగం చేస్తే—దానిని గురించి అడిగే హక్కు బోర్డుకు ఉంటుంది, అని మనవి చేస్తున్నాను. బోర్డులో ఉన్న సభ్యులయొక్క మన్నన పొందలేనటువంటి అధ్యక్షులు— డెలిగేటెడ్ పవర్స్ దుర్వినియోగం చేస్తే ఎంత కాలం మనగలరు? వారు ఎంత కాలం పనిచేయగలరు అన్నది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని గౌరవసభ్యులకు నేను మనవిచేస్తున్నాను

ఒక యిల్లు ఉన్నవారికి యింకొక యిల్లు యివ్వకూడదని శ్రీ లక్ష్మణ్ దాసుగారు, మిగతా పెద్దలు చాలమంది సెలవిచ్చారు Housing Board కట్టే యిళ్ళుగాని, సహకార సంస్థలు కట్టే యిళ్ళుగాని యిల్లు ఉన్నవారికొరకు కాదు. చట్టంలో ఒక provision పెట్టి ఆ prohibition ఉండేటట్లు చేస్తే మంచిదని నమ్ముతున్నాను. మొట్టమొదట యిల్లులేనివారికి ఇళ్ళు కావాలి 10 సంవత్సరాల తరువాత 5 వ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలోనో, 6 వ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలోనే అందరికి యిళ్ళు లభించి, యిల్లులేనివాడు లేడు, ప్రతిఒక్కరికి యిల్లు ఉన్నది అనే మాట వస్తే, తరువాత కావాలంటే రెండో యిల్లు కట్టడానికి......

శ్రీ డి. నరసయ్య: భర్త పేర, భార్య పేర, కొడుకు పేర అట్లా ఉంటుంది.

శ్రీ డి. సంజీవయ్య: భూముల పంపకం మాదిరి అన్నమాట. ఇల్లు ఉన్నవారికి యింకోయిల్లు ఉండకూడదు అనే provision చట్టంలో ఉంచేగదా enforce చేయడానికి? ఆయుధం అనేది చేతికి యిచ్చినతరువాత ఆ ఆయుధాన్ని

ఉపయోగించేటటువంటి మనిషిని బట్టి ఉంటుంది. అందుచేత ఆయుధం అనేది ఏర్పాటుచేద్దామని మనవిచేస్తున్నాను బసవమానయ్యగారు యిది చాల ప్రగతితో కూడిన బిల్లు అని ప్రశంసించినారు. అందులో ఉన్న లోపాలను కూడ చూపెట్టినారు. వాటన్నిటిని సవరించి సరైన మార్గంలో నడిపించడమే ప్రభుత్వం యొక్క ఆశయం అని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. నాగినేని వెంకయ్య గారు 'ఖరీదు హెచ్చుగా ఉండే యిళ్ళు కడుతున్నారు అందులో పగుళ్ళు ఉంటున్నాయి. Structural soundness ఉండదు' అని అంటున్నారు. నేను, ఆర్థికమంత్రిగారు పంజగుట్ట కాలనీకి foundation వేసినప్పుడు చెప్పాము ప్రజల నుంచి విమర్శ వస్తున్నది ధర హెచ్చు అవుతున్నది, ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తున్నారు అదే building యింకా రెండు, మూడు వేలు తగ్గించి కట్టాలి చౌకగా కట్టమన్నారని 6 నెలలో పడిపోయేటటువంటి యిల్లు కట్టకూడదని చెప్పడం తటస్థించింది. ఇంజనీర్లకు కూడ ప్రయత్నంచేసి cheap designs లో శాశ్వతంగా ఉండేటట్లు కట్టమని సలహా యిస్తూనే ఉన్నాము.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి గుడిసెలవాళ్ళ విషయమై మద్రాసులో Land Acquisition Act అని ఒక Act తీసుకురాబడింది. గుడిసెలు ఎక్కడ ఉన్నా ప్రభుత్వం ఆ land ను acquire చేస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు Local Administration Minister గా ఉండగా ఇక్కడ కూడ అటువంటి Act తీసుకు వస్తామని చెప్పారు. ఇప్పటివరకు తీసుకురాలేదు. గుడిసెలను తీసివేయాలని Housing Board, ప్రభుత్వము గట్టిగా ప్రయత్నంచేస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చారు గుడిసెలవాళ్ళకు సహాయం చేస్తామని. సికింద్రాబాద్, హైదరాబాద్‌లలో 75 వేల గుడిసెలు ఉన్నాయి. ఆ Act తొందరగా తీసుకువచ్చినట్లయితే గుడిసెలవాళ్ళ సమస్య పూర్తిఅవుతుందని నా మనవి.

శ్రీ డి. సంజీవయ్య : జి. వెంకటస్వామి M.L.A గారు Huts Union president అందుచేత వారు ఆ మాట చెప్పుతున్నారు. రాజగోపాలచారిగారి మంత్రివర్గం 52 లో ఏర్పడిన తరువాత గుడిసెల విషయం ఆలోచన చేయడం వారికి alternative site చూపనిదే వాళ్ళను వెళ్ళగొట్టకూడదనే నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా వారు నివసిస్తున్న ప్రదేశాలను acquire చేసేందుకు ఒక చట్టం చేయించినాము, ఆ చట్టానికే ఆంధ్రలో సవరణ కావలసి వస్తే చేశాము. దానినే తెలంగాణాకు వర్తింపజేయడానికి నేను ప్రయత్నం చేసినాను, నేను Chief Minister అయిన తరువాత అది వమైందని అంటే

మళ్ళీ ఆ file నా దగ్గరకు వచ్చింది. బిల్లు తయారైంది, ready గా ఉన్నది. శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టడం ఆమోదించడమే చిన్న amendment. Andhra Pradesh కు extend చేయడమే. Land Acquisition Act క్రింద acquire చేస్తే compensation చాల యివ్వవలసి వస్తుంది. ఇది ప్రత్యేకంగా చేయబడిన Act కాబట్టి 12 సంవత్సరాలలో ఎంతో నిర్ణయం చేసి అక్కడ నివసించే వారు నెలకు ఎంత rent యిస్తున్నారో—రూపాయి యిస్తున్నారు అనుకోండి. సంవత్సరానికి 12 రూపాయలు, 12 సంవత్సరాలకు ఎంత అవుతుందో calculate చేసి అదే దాని value అనేరకంగా compensation కు సంబంధించి కొంచెం సౌలభ్యం కలుగజేశారు. అది వెంటనే యిక్కడ ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని G. Venkataswami Huts Union వారికి నేను హామీ యిస్తున్నాను లక్ష్మణదాస్‌గారు "ఎప్పుడూ పట్టణాల సంగతేనా పల్లెప్రాంతాలలో ఉండేవారి కొరకుకూడ గృహనిర్మాణం జరగాలి. Land reforms, నీటి పన్ను, భూమిపన్ను tenancy laws అన్నీ పల్లెటూరివారికేనా ? పట్టణాలలో ఉండేవారికి ఏమీ లేవా అనే భావంగా మాట్లాడినారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడ గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని Housing Board వారు గాని co-operatives గాని తలపెట్టాలి. కొంతమంది మిత్రులు రాజస్థాన్ వెళ్ళివచ్చినవారు నాతో చెప్పారు. అక్కడ ప్రతి గ్రామంలోను చక్కని యిళ్ళు library, పాఠశాల ఉండి చాల అందంగా ఉన్నాయి. యావద్భారతదేశంలో పల్లెటూరులు అంత బాగా ఉండేరాష్ట్రం యింకొకటి ఏదీ లేదని చెప్పారు. ఆ రకంగా మన గ్రామాలనుకూడ అభివృద్ధి చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఎంతవరకు ఈ Housing Board మనకు సహాయపడుతుందో చెప్పలేనుగాని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సహకార పద్ధతుల ద్వారానో, Block Development staff ద్వారానో గృహనిర్మాణం జరిపించడానికి ప్రయత్నం చేయవలసినటువంటి అగత్యం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది చాల simple Bill అని అందరకు తెలుసు. దీనిని Regional Committee కి పంపించడానికి అందరు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker : The question is :

"That the Hyderabad Housing Board (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1960, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

The motion was adopted.

The Andhra Pradesh District Boards (Extension of Term of Office of Members) Bill, 1959

**Sri K. Brahmananda Reddy*: I move:

"That the Andhra Pradesh District Boards (Extension of Term of Office of Members) Bill, 1959, be read a first time."

Mr. Speaker : Motion moved. (Pause)

Mr. Speaker : The question is:

"That the Andhra Pradesh District Boards (Extension of Term of Office of Members) Bill, 1959, be read a first time.'

The motion was adopted.

Sri K. Brahmananda Reddy : I move :

"That the Andhra Pradesh District Boards (Extension of of Term Office of Members) Bill, 1959, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

Mr. Speaker : Motion moved (Pause)

Mr. Speaker : The question is :

"That the Andhra Pradesh District Boards (Extension of Term of Office of Members) Bill, 1959, be referred to the Regional Committee for consideration and report to the Assembly."

The motion was adopted.

The Hyderabad City Coroner (Repealing) Bill, 1960

**Sri N. Ramchandra Reddy : (Depulizing for the Home Minister)*: I move :

"That the Hyderabad City Coroner (Repealing) Bill, 1960 be read a first time."

Mr. Speaker : Motion moved.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : ఈ బిల్లు నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 1930 ఫసలీ హైదరాబాద్ నగర కరోనర్ చట్టం అములులో ఉన్నది. 1871 కరోనర్ చట్టం బొంబాయి, కలకత్తా రాష్ట్రాలలో అమలులో ఉన్నది. 1818 Criminal Procedure Code 174 నుంచి 176

విభాగంతోపాటు కలకత్తా, బొంబాయి రాష్ట్రాలలో అమలులో ఉన్నది. తెలంగాణా ప్రాంతంలో 1930 ఫసలీలో నగర కరోనర్ చట్టం Criminal Procedure Code విభాగాలతోపాటు అమలులో ఉన్నది. దీనికి దానికి ఎక్కువ తేడా లేదు Criminal Procedure Code 174 to 176 విభాగాల కున్నూ, తెలంగాణాలో యిప్పుడు ఉన్న శాసనానికి ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ తేడా కన్పించడంలేదు. ఈ కరోనర్ శాసనం బొంబాయి, కలకత్తా పట్టణా లలో తప్ప ఎక్కడా లేదు. దీనిలో ఉన్న విషయాలే Criminal Procedure Code లో కూడ ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా వేరే శాసనం అమలులో ఉండవలసిన అవసరంలేదు. దీనిలో దానిలో కూడ overlapping provisions ఉన్నాయి. దీనిని రద్దు చేసినట్లయితే Criminal Procedure Code లోని 174 నుంచి 176 విభాగాలు మన రాష్ట్రంలో అమలులోకి వస్తాయి. మొత్తం భారతదేశంలో ఒకే విధంగా శాసనం అమలులో ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక ఈ బిల్లును ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

*శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు మొదట బొంబాయి, కలకత్తా రాష్ట్రాలలో తీసుకువచ్చారు. ఎవరయినా ఒకరు చచ్చిపోవడమో, యాక్సిడెంటు జరగడమో లేదా ఆత్మహత్య చేసుకొనడమో—యివన్నీ జరిగిన ట్లయితే వాటిని విచారణ జరపడానికి ఒక ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమించడం బహుశా, అతనుడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుహోదాలోనున్నవాడు లేకఫస్టుక్లాసు మేజి స్ట్రేటుహోదాకు తగ్గనివాడుగా వుండవలయునని వున్నది. అప్పటి పరిస్థితి అది. హైదరాబాద్ స్టేట్‌కూడా ఆ పద్ధతి బాగానేవున్నదని అనుకున్నది. ఆ విధంగా చేశారు. సిటీవరకు కాస్తఎక్కువ సీరియస్‌గా వుంటుంది గనుక ఈ నియామకం హైలెవెల్‌లో వుండవలయునని ఉద్దేశించారు. క్రిమినల్ ప్రోసీజర్ కోడ్ ప్రకారం ఫస్టుక్లాసు మేజస్ట్రేటు మాత్రమే విచారణ చేయవలయునని ఎక్కడా లేదు. సెకండు క్లాసు మేజస్ట్రేటు చేయవచ్చు; వీలయితే థర్డుక్లాసు మేజస్ట్రేటు కూడ చేయడానికి వీలువుంది. అందువలన ఆ అవకాశం ఏమైనా పోతుందేమో తమరు అనుభవం వున్నవారు గనుక ఈ విషయంలో మమ్ములను ఎడ్యుకేట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్‌లోని సెక్షన్సు 174, 176 ప్రకారం పోలీసు ఆఫీసరే యిన్‌క్వెస్టు చేస్తాడు. స్పెషల్ కారొనర్ కావా లంటారా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: హైదరాబాదు అక్టు—ఫస్టుక్లాసు మేజి స్ట్రేటు అని వుంది. దీనిలో 'ఎనీ మేజిస్ట్రేటు ఎంపవర్డ్...' అని వుంది; అంటే

అక్కడవుండే థర్డుక్లాసు మేజిస్ట్రేటుకూడ కావచ్చునన్నమాట. ఇక్కడ పోలీసు ఆఫీసరుకూడ యింక్వెస్టు చేస్తాడు. అందువలన పోలీసువారే మరల చేయడం కన్న కాస్తపెద్దహోదా—మేజిస్ట్రేటు ఐతే కొంత ఉపయోగం వుంటుందని నా పాయింటు.

మిస్టర్ స్పీకర్ ఫస్టు క్లాసు మేజిస్ట్రేటునే నియమించాలని లేదు. ఆవిధంగా అయితే కారొనర్‌కు ఏమి క్వాలిఫికేషన్ ఉండాలి? ఇందులో అతని కేమి క్వాలిఫికేషన్ ఉండాలో ఏమీ ఉటంకించలేదు. అందువలన కారొనర్‌ను ఎవరినైనా వేయవచ్చునుగదా! కనుక దానివలన ప్రత్యేకంగా లాభం ఏమీ వుండదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య. అవును. తమరు చెప్పిన విషయాలను బట్టి ఇంకేమీ గ్రౌండ్ కనబడడంలేదు

Mr. Speaker : The question is:

"That the Hyderabad City Coroner (Repealing) Bill, 1960 be read a fiirst time."

The motion was adopted.

Sri N. Ramchandra Reddy : I move:

"That the Hyderabad City Coroner (Repealing) Bill, 1960 be read a second time."

Mr. Speaker : Motion moved (Pause)

Mr. Speaker : The question is:

"That the Hyderabad City Coroner (Repealing) Bill, 1960 be read a second time."

The motion was adopted.

Clause 2

Mr. Speaker : The question is:

"That Clause 2 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Clause 1

Mr. Speaker : The question is:

"That Clause 1 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Preamble

Mr. Speaker : The question is:

"That the Preamble do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Preamble was added to the Bill.

Sri N. Ramachandra Reddy : I move:

"That the Hyderabad City Coroner (Repealing) Bill, 1960 be read a third time and passed".

Mr. Speaker : Motion moved. (Pause)

Mr. Speaker : The question is:

"The the Hyderabad City Cononer (Repealing) Bill, 1960 be read a third and passed.

The motion was adopted.

BUSINESS OF THE HOUSE

మిస్టర్ స్పీకర్ · నిన్నటివలె రేపుకూడ మూడుగంటలవరకు కూర్చుందాము.

*శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు అధ్యక్షా, ఫామిన్ కండిషన్స్ గురించిన చర్చ రేపు ఏర్పాటు చేయాలి , రేపు సమయం చాలదనుకుంటాను, కనుక ఆదివారం కూడ, ఆ చర్చను కొనసాగించవలసి ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ · నిన్న ఒక ప్రయోగం చేశాము రేపుకూడ అదేవిధంగా 9, గం.లకు సమావేశమై, మూడున్నర గంటలవరకు చర్చ కొనసాగించి క్లోజ్ చేద్దాము. కావలసినంత అవకాశముంటుంది ఫారెస్టు ఆక్టుకు సంబంధించి రేపు చర్చకు పర్మిషన్ యిచ్చాను. అది కాగానే ఫామిన్, ఫ్లడ్స్ గురించిన చర్చ వస్తుంది. కనుక మూడు గంటలవరకు రేపు కూర్చొనడానికి సిద్ధము కావలసిందిగా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

The House then adjourned till Nine of the Clock on Saturday, the 10th December, 1960.

Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

Part II—Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

Pages

Calling Attention to matters of urgent Public Importance :

re : Bus transport in Nalgonda District ... 370
re : Application of U.G.C. Scales to the Teaching Staff in Colleges ... 372
re : Closure of Messrs. India Ceramics, Nellore ... 376

Motion :

re : Report of the Committee on Privileges in Sri C. Rajagopalachari's case ... 379

Adjournment Motion :

re : Law and Order situation in the State (Disallowed) ... 380
re : Distribution of lands to political sufferers (Disallowed) ... 388

Business of the House ... 389

Messages from the Council :

re : The Andhra Pradesh Laws Amendment of Short Titles Bill, 1960 ... 390

Papers laid on the Table :